

גמרא סדורה מסכת

עירובין

פרק: ט" - "כָּל גְּמוֹת הָעִיר"
דפים - פט. - צה.

מהדורה מנוקדת, מפוסקת,
מחולקת לסוגיות ולפסקאות
עם רש"י

יצא לאור על ידי עמותת
"וכל בניך לימודי ה"
כ"ז סיון תשע"ג

בהצלחה - יגיעת ומצאת - תאמין!!!

להארות והערות
 דניאל ברק ווינט
 טל' - 0526071122
 דוא"ל vinetd@neto.net.il
 עתניאל ד.ד. הר חברון 90407

©

כל הזכויות על הטקסט, ניקוד ופיסוק
 שמורות למכון הישראלי לפרסומים תלמודיים.
 כל הזכויות על החלוקה לסוגיות ופסקאות
 שמורות לעמותת "וכל בניך לימודי ה".

ניתן לצלם ולהדפיס לשם לימוד וללא מטרות רווח.

מסכת עירובין פרק ט' - "כָּל גָּגוֹת"

353. פט, א

רפ"י

מְשֻׁנָּה

כָּל גָּגוֹת הַעִיר רְשׁוֹת אַחַת, וּבִלְבָד שְׁלֵא יִהְיֶה גַּג גְּבוּהָ עֲשָׂרָה אוֹ נִמְוֵךְ עֲשָׂרָה, דְּבָרֵי רַבִּי מֵאִיר.
וְחֻכְמִים אוֹמְרִים:
כָּל אֶחָד וְאֶחָד רְשׁוֹת בְּפָנֵי עַצְמוֹ.
רַבִּי שְׁמַעוֹן אוֹמֵר:
אֶחָד גָּגוֹת וְאֶחָד חֲצִירוֹת וְאֶחָד קַרְפִּיפוֹת - רְשׁוֹת אַחַת הֵן לְכֻלָּם שֶׁשָּׁבְתוּ לְתוֹכָן. וְלֹא לְכֻלָּם שֶׁשָּׁבְתוּ בְּתוֹךְ הַבַּיִת.

גְּמָרָא

יְתִיב אַבְיִי בַר אֲבִין וְרַבִּי הוֹנֵא בַר אֲבִין, וְיְתִיב אַבְיִי גְבִייהוּ, וְיְתִיב וְקֶאֱמְרִי:

בְּשִׁלְמָא רַבְנָן סְבְרִי כְּשֵׁם שְׁדִירֵין חֲלוּקִין לְמַטָּה, כִּד דִּירֵין חֲלוּקִין לְמַעְלָה, אֶלָּא רַבִּי מֵאִיר מֵאִי קֶסְבֵּר?

אִי קֶסְבֵּר: כְּשֵׁם שְׁדִירֵין חֲלוּקִין לְמַטָּה, כִּד דִּירֵין חֲלוּקִין לְמַעְלָה - אַמַּאי רְשׁוֹת אַחַת הֵן! וְאִי קֶסְבֵּר: אִין חֲלוּקִין, דְּכָל לְמַעְלָה מַעְשָׂרָה רְשׁוֹת אַחַת הִיא, אֶפְילוּ גַּג גְּבוּהָ עֲשָׂרָה וְנִמְוֵךְ עֲשָׂרָה וְ

אָמַר לְהוּ אַבְיִי:

לֹא שְׁמִיעַ לְכוּ הָא דְאָמַר רַב יִצְחָק בַּר אֲבָדִימִי:

אוֹמַר הִיא רַבִּי מֵאִיר: כָּל מְקוֹם שֶׁאֲתָה מוֹצֵא שְׁתֵּי רְשׁוּאוֹת, וְהֵן רְשׁוֹת אַחַת, כְּגוֹן: עֲמוּד בְּרְשׁוֹת הַיְחָד גְּבוּהָ עֲשָׂרָה וְרַחֵב אַרְבָּעָה - אֲסוּר לְכַתֵּף עָלָיו.

גְּזִירָה מְשׁוּם תֵּל בְּרְשׁוֹת הַרְבִּים.

הָכָא נִמְי, גְּזִירָה מְשׁוּם תֵּל בְּרְשׁוֹת הַרְבִּים.

סְבוּר מִינָה:

אֶפְילוּ מִכְתָּשֶׁת,

וְאֶפְילוּ גִיגִית.

אָמַר לְהוּ אַבְיִי:

הֲכִי אָמַר מַר:

לֹא אָמַר רַבִּי מֵאִיר אֶלָּא עֲמוּד וְאַמַּת הַרְיָחִים,

הוֹאִיל וְאָדָם קוֹבֵעַ לְהוּ מְקוֹם.

וְהָרִי כּוֹתֵל שְׁבִין שְׁתֵּי חֲצֵרוֹת דְּקוֹבֵעַ,

וְאָמַר רַב יְהוּדָה: כְּשֶׁתִּמְצֵי לוֹמֵר,

לְדַבְרֵי רַבִּי מֵאִיר: גְּזִין רְשׁוֹת לְעַצְמוֹ,

חֲצִירוֹת רְשׁוֹת לְעַצְמוֹ,

קַרְפִּיפוֹת רְשׁוֹת לְעַצְמוֹ.

מֵאִי לָאוּ דְשָׂרִי לְטִלְטוּלֵי דְרָךְ כּוֹתֵל?!

אָמַר רַב הוֹנֵא בַר יְהוּדָה אָמַר רַב שֶׁשֶׁת:

לֹא, לְהַכְנִיס וּלְהוֹצִיא דְרָךְ פְּתָחִים.

מתני'

כל גגות העיר רשות אחת. ואף על פי שדירין חלוקין למטה לשני בני אדם הגגות שאין תשמישן תדיר אין בהם חילוק רשות וכלים ששבתו בגג זה מותרין להוציאם לזה:

ובלבד שלא יהא גג גבוה. מחבירו עשרה דאם חלוק מהן בגובה י' אסור לטלטל ממנו לגגין וטעמא מפרש בגמ':

וחכ"א כל אחד ואחד רשות לעצמו. ואם לא עירבו דירין של מטה אסור לטלטל מזה לזה:

ר' שמעון. מיקל מכולם ואמר חצירות וגגות וקרפיות שאין יותר מבית סאתים הואיל וכולם אין תשמישן מיוחד ותדיר רשות אחת הן ומטלטלין מזה לזה אפילו מחצר של רבים לחצר רבים בלא עירוב ולית ליה לר"ש עירובי חצירות אלא משום היתר כלי הבית:

לכלים ששבתו בתוכן. כלים ששבתו באחד מהן מוציאין אותן מזה לזה:

אבל לא לכלים ששבתו בתוך הבית. והביאום לחצירן ע"י שעירבו בני החצר אסור להוציאן מחצירו לחצר אחרת אם לא עירבו ב' החצירות יחד:

גמ'

כל מקום שאתה מוצא שתי רשויות. שעומדת כל אחת לבדה:

והן רשות אחת. שם אחת להן ששתיהן רשות היחיד:

כגון עמוד. גבוה עשרה בחצר:

אסור לכתף עליו. מן החצר ואע"פ שרשות חצר עולה עד לרקיע:

גזירה משום תל גבוה י'. ברה"ר דהוה רה"י דלא לית לכתופי עליה:

אמת הריחים. כל בנין העמדת הריחים מקום מושבן קרי ליה אמת הריחים:

הואיל ואדם קובע להן מקום. דדמו לתל:

ואמר רב יהודה. לקמן בפירקין:

כשתימצי לומר. כשתדקדק בדבריהם תמצא כן:

חצירות רשות לעצמן. ומטלטלין מחצר של רבים לחצר של רבים בלא עירוב וכן של יחיד דכי היכי דאמר ר' מאיר גגות רשות אחת הן שמעינן מינה דחצירות נמי רשות אחת שהרי אין תשמישן מיוחד כבתים ודמו לגגין אבל מגג לחצר לא כדקתני ובלבד שלא יהא גג גבוה מחבירו י' וכל שכן מגג לחצר:

מאי לאו. הא דקאמרינן חצירות רשות לעצמן דשרי לטלטולי דרך כותל ולא גזר משום תל אלמא גג גבוה ונמוך טעמא אחרינא הוא וקרפף אם יש יותר מבית סאתים (הן) מטלטלין מזה לזה תוך ד' ואי של בית סאתים מטלטלין טלטול גמור אבל מהן לחצירות לא דלא דמו לחצירות דחצירות רשות שותפות וקרפף רה"י:

354. פט, א - צ, א

רש"י

רב אמר אין מטלטלין. לרבנן בגג הסמוך לחבירו:
אלא בד' אמות. דכיון דלרבנן כל אחד רשות לעצמו והן פרוצין זה לזה אוסרין זה על זה דה"ל רשות פרוצה במלואה למקום האסור לה:
מותר לטלטל בכלו. שמחיצות המבדילות למטה מן הדיורין אמרינן גוד אסקינהו למעלה ויפרידו ביניהן:
במחיצות הניכרות. שאין הבתים מחוברין ויש אויר ביניהם ומחיצות הבתים נראין לעומדין על הגג כשמסתכלין תחת רגליהם:
כולי עלמא לא פליגי. דאמרינן בהו גוד אסיק דדמו לעמוד ברשות הרבים דהוי רשות היחיד משום גוד אסיק משוך והעלה:
כי פליגי בשאין המחיצות ניכרות. שהגגין מחוברין יחד ומכסין המחיצות שבין הדיורין:
לא אמרינן גוד אסיק. בכי האי גוונא:
רשות לעצמו. קא סלקא דעתך כל אחד יטלטל בגגו משמע:
והני דבי שמואל תנו. אית מתניתא בידיהו דמותבני מינה תיובתא לדבי רב דקתני אין להן לכל אחד אלא גגו דמשמע דלא יטלטלו אלא בגגו הא בגגו יטלטלו:
לא שמיע לי הא שמעתא. דשמואל דנימא גוד אסיק במחיצות כי הני שאין ניכרות:
גג גדול סמוך לקטן. גדול עודף עליו לכאן ולכאן:
הגדול מותר. לטלטל בו דיורין שבו ואפילו לרב דהא מחיצות של מטה שישנן בעודפו לכאן ולכאן מחיצות הניכרות הן וגוד אסקינהו ואית להו גיפופי והך פירצה שכנגד הקטן פתחא הוי לגדול ואין קטן אוסר עליו דהוי כשתי חצירות ופתח ביניהם:
אבל קטן אסור. דלדידיה הוי מלואו ולא פתחא הוא ואסרי עליה בני גדול:
שיש דיורין על זה ועל זה. שעוברין כל שעה מזה לזה הלכך ליכא למימר גוד אסיק במחיצה התחתונה שביניהם מפני שנדסרת היא:
אבל אין בהן דיורים. אמרינן בה גוד אסיק ומותר אף הקטן אלמא אף במחיצה שאינה ניכרת אית ליה לשמואל גוד אסיק דאי לאו דמחוברין הן אין דריסה מזה לזה:
שיש מחיצה על זה ועל זה. כל סביבותיהן חוץ מכנגד חבורן דהשתא מישתרי גדול בגיפופי:

[**כל גגות העיר רשות אחת.**]
ו'חכמים אומרים:
כל אחד ואחד רשות בפני עצמו.

איתמר:
רב אמר:
 אין מטלטלין בו אלא ארבע אמות.
 ושמואל אמר:
 מותר לטלטל בכלו.

במחיצות הניכרות - כולי עלמא לא פליגי.
 כי פליגי - במחיצות שאין ניכרות.
רב אמר: אין מטלטלין בו אלא בארבע אמות - לא אמר 'גוד אסיק מחיצתא'.
ושמואל אמר: מותר לטלטל בכלו - אמר: "גוד אסיק מחיצתא".

תנו:
ו'חכמים אומרים:
כל אחד ואחד רשות לעצמו.
 בשלמא לשמואל ניהא, אלא לרב קשיא!

פט, ב

אמר רבי רב משמיה דרב:
 שלא יטלטל שתי אמות בגג זה, ושתי אמות בגג זה.

והא אמר רבי אלעזר:
 כי הוינן בבבל הוה אמרינן: **בי רב משמיה דרב אמרו:**
 אין מטלטלין בו, אלא בארבע אמות,
 והני דבי שמואל תנו:
"אין להו אלא גגו".
 מאי "אין להו אלא גגו"? לאו דשירו לטלטולי בכוליה!

ומי אלימא ממתניתין?!
 דאוקימנא שלא יטלטל שתי אמות בגג זה ושתי אמות בגג זה,
 הכי נמי, שתי אמות בגג זה ושתי אמות בגג זה.

אמר רב יוסף:
 לא שמיע לי הא שמעתא.

אמר ליה אבוי:
 את אמרת ניהלו,
 ואהא אמרת ניהלו:
 גג גדול הסמוך לקטן - הגדול מותר, והקטן אסור.
 ואמרת לו עליה:
אמר רב יהודה אמר שמואל:
 לא שנו אלא שיש דיורין על זה, ודיורין על זה,
 דהויא לה הא דקטן - מחיצה נדרסת,
 אבל אין דיורין על זה ועל זה - שניהן מותרין.

אמר ליה:
אנא הכי אמרי לכו:
 לא שנו אלא שיש מחיצה על זה ומחיצה על זה,

רש"י

אבל אין מחיצה לא לכאן ולא לכאן שניהן אסורין. דקטן נמי אסר אגדול דהואיל ולא הווי גיפופי ממש אלא על ידי גוד אסיק לא הווי גיפופי לשווייה פתחא לגביה דפתחא דמינכר בעינן וכה"ג לא עבדי אינשי:

אי אמרי לכו דירין. אם הזכרתי לכם שום דירה בדבר כך אמרתי לכם רב יוסף חלה ושכח תלמודו:

לא שנו. דקטן אסור בין לדירי קטן בין לדירי גדול אלא שיש מחיצה ראויה לדירה כלומר מחיצה קבועה וקיימת דתרווייהו גלו דעתייהו דבעו אשתמושי כל חד בדידיה הלכך גדול מותר בשלו דפתחא הוא ולא אסר קטן עלייהו וקטן אסור לשניהם משום דנפרץ במלואו לגדול ואסרי עליה בני גדול ולדידהו נמי לא מישתרי דכיון דעבד ליה מריה מחיצה קבועה לא סליק נפשיה מיניה ולא אחלי לגבייהו:

סלוקי סליקו נפשייהו. בני קטן מגו ואחליה לבני גדול:

הותר בכל הגגין. ואפילו לרבנן דכיון דאינהו לא עביד סולם סליקו נפשייהו ואחלינהו לגביה:

בנה עלייה. והקיף כל גג מחיצות לעלייה:

דקה. פתח קטן פתוח לצד הגגין:

הותר בכולן. דגלי דעתיה דקא מחזיק בהו והם לא הקפידו לעשות כן אחלינהו לגביה:

פעמים שהדקה לאיסור. ואפילו לרבי מאיר דמשוי כל הגגות רשות אחת אסור בהן:

דעבדה להדי תרביציה. שפתח לצד גינתו ומחיצה של צד הגגין הניח שתומה:

לנטורי תרביצא עבידא. וסילק עצמו מן הגגין:

דגדול מישתרי בגיפופי,

וקטן נפרץ במלואו.

אבל אין מחיצה לא על זה ולא על זה - שניהן אסורין.

והא דירין אמרת לן!

אי אמרי לכו דירין,

הכי אמרי לכו: לא שנו אלא שיש מחיצה ראויה לדירה על זה, ומחיצה ראויה לדירה על זה,

דגדול מישתרי בגיפופי,

וקטן נפרץ במלואו,

אבל יש מחיצה ראויה לדירה על הגדול, ואין ראויה לדירה על הקטן,

אפילו קטן שרי לבני גדול.

מאי טעמא?

פיון דלא עבוד מחיצה, סלוקי סליקו נפשייהו מהכא. כהא דאמר רב נחמן:

עשה סולם קבוע לגגו - הותר בכל הגגין פולן.

אמר אביי:

בנה עלייה על גבי ביתו ועשה לפניה דקה ארבעה - הותר בכל הגגין פולן.

אמר רבא:

פעמים שהדקה לאיסור,

הכי דמי?

דעבידא להדי תרביצא דביתיה,

דאמר:

לנטורי תרביצא הוא דעבידא.

צא

355.צ, א

רס"י

ב' אמות בגג זה. כרב סבירא ליה דאמר גג שבין הגגין אין מטלטלין בו אלא בד' דאסרי אהדדי:

מהו. לטלטל מאחת מהן לעמוד העומד ברה"ר סמוך לו גבוה י' ורחב ד':

כרמלית ורה"י קא מיבעיא ליה. בתמיה כלומר פשיטא דאסיר דהא גג כרמלית הוא כדאמר' אין מטלטלין בו אלא בד' ועמוד רשות היחיד:

ורמי בר חמא אגב חורפיה כו'. התלמוד קאמר ורמי בר חמא נמי ודאי לא איבעי ליה למיבעי הכי אלא אגב חורפיה מיהר בשאילתו ולא עיין בה יפה:

והכי הוא דמיבעיא ליה ב' אמות בגג. שבין הגגין:

וב' אמות באכסדרה. של בעלים אחרים ע"ג תקרה של אכסדרה יותר מבית סאתים ואין לה מחיצה ואין לה פי תקרה דנימא יורד וסותם דעבידא כי אורזילא בשפוע כגגין שלנו וכדאמרן בעושין פסין (לעיל כה:): דהשתא הויא לה נמי כרמלית מהו לטלטל מזה לזה:

חדא רשותא הוא. ואף ע"פ שאינן של איש אחד אין בהם חלוק רשותא ואפי' לרבנן דלא דמו לשני גגין דהתם איכא דיוורין למטה בשניהם וי"ל כשם שיש חלוק רשות למטה בבתיים כך יש חלוק למעלה דחלוק למטה סליק ואזיל לעיל אבל באכסדרה ליכא למימר הכי:

או דילמא כיון דמגג לגג אסיר. טעמייהו דרבנן משום דקפדי אשינוי בעלים הוא ומגג לאכסדרה נמי:

בחורבה. של אחרים ופרוצה לרה"ר דהויא נמי כרמלית כגג בין הגגין:

לאו היינו דרמי. מה בין חורבה לאכסדרה:

וכי מאחר אתאי ונצאי. מפי אחר באתי וחלקתי בשאלה ששאלה אחר באתי לקנתר בתמיה:

מאי קא מיבעיא ליה. הא לא דמי לגג ואסיר:

אם תימצי לומר קאמר. כלומר לא פשיטא לרב ביבי דתיהוי חורבה חזיא לדירה ולא פשיטא ליה נמי דתיהוי כי אכסדרה דהא עדיפא מינה פורתא ובא להוסיף על שאילתו של רמי בר חמא על ידי את"ל והכי קאמר אם פשיטא לרמי בר חמא דשרי הכא מאי התם הוא דאכסדרה לא חזיא מידי לדירה אבל חורבה חזיא לדירה בתיקון מועט או דילמא כו':

["וחכמים אומרים:]

כל אחד ואחד רשות בפני עצמו"]

בעי רמי בר חמא:

לשתי אמות בגג ושתי אמות בעמוד - מהו?

אמר רבה:

מאי קא מיבעיא ליה?

כרמלית ורשות היחיד קא מיבעיא ליה?

ורמי בר חמא, אגב חורפיה לא עיין בה,

אלא הכי קמיבעיא ליה:

לשתי אמות בגג, ושתי אמות באכסדרה מהו?

מי אמינו: פיון דלא האי חזי לדירה, ולא האי חזי לדירה - חדא רשותא היא, או דילמא: פיון דמגג לגג אסיר, מגג לאכסדרה נמי אסיר?

בעי רב ביבי בר אבוי:

לשתי אמות בגג, ושתי אמות בחורבה - מהו?

אמר רב כהנא:

לאו היינו דרמי בר חמא?!

אמר רב ביבי בר אבוי:

וכי מאחר אתאי ונצאי?!

אכסדרה - לא חזיא לדירה,

וחורבה - חזיא לדירה.

וכי מאחר דחזיא לדירה - מאי קא מיבעיא ליה?

אם תמצי לומר קאמר,

אם תמצי לומר אכסדרה לא חזיא לדירה, חורבה חזיא לדירה.

או דילמא השתא מיהא לית בה דיוורין

תיקו.

356.צ,א

רס"י

גגין השוין. שאין בהן גג גבוה מחבירו עשרה ויש הרבה סמוכין יחד:
 לר"מ. דמשוי להו כולהו חדא רשותא ולא אסרי אהדדי:
 וגג יחידי לרבנן. שאינו סמוך לאחרים דאפילו לרבנן ליכא דליסר עליה:
 ושמואל אמר אין מטלטלין בו אלא בד'. והא דקאמר ר' מאיר רשות אחת הן לטלטל ב' אמות בזה וב' אמות בזה וטעמייהו דרב ושמואל מפרשא ואזלא:
 קשיא דרב אדרב. דא"ר לעיל (פט.) בגגין השוין לרבנן דאסרי אהדדי אלמא לא אמר גוד אסיק מחיצות שביניהם להיות מובדלת ה"נ בגגין השוין לר"מ נהי נמי דהאי לא אסר אחבריה דחדא רשותא משוי להו מיהו בני רה"ר העוברת לפניהם ולאחריהם ולצידי החיצונות אמאי לא אסרי עלייהו הא ליכא מחיצות לגגין ומחיצות תחתונות אמר רב דלא מהני להו וכן בגג יחידי לרבנן ליתסרו עליה בני רה"ר וחצירות שסביבותיו: ומשני התם בין גג לגג לא אמרינן גוד אסיק דלא מינכרן מחיצתא שהן מכוסות בגגין הלכך כיון דאמרו רבנן יש חלוק רשויות למעלה וגוד אסיק נמי בכי הני לא אמרי הרי הן פרוצים כל אחד לרשות האסורה לו לפיכך אסור לטלטל בו:
 אבל הכא מחיצות מינכרן. וקאמרינן בהו גוד אסיק הלכך לר' מאיר דמשוי להו חדא רשותא ליכא דליסר דהא מחיצות חיצונות אית להו והוו כולהו כחד גג מוקף מחיצות וכן גג יחידי לרבנן: הכי גרסינן התם לא מינכרא מחיצתא הכא מינכרא מחיצתא:
 התם ליכא יותר מבית סאתים. כיון דאית ליה לשמואל גוד אסיק אף במחיצות שביניהם ואע"פ שאינן ניכרים ופלוגתייהו קמייטא אליבא דרבנן היא דמשו לכול חד רשותא באנפי נפשיה הוי כל גג וגג מוקף בפני עצמו ובכל חדא ליכא יותר מבית סאתים אבל הכא דפלגינן אליבא דר' מאיר דמשוי לכולהו כחד וכולן ניתרין במחיצות חיצונות יש כאן יותר מבית סאתים והיקף זה דגוד אסיק אינו היקף לדירה דהנך מחיצות של מטה אף על פי שנעשו לדירה למטה עבידן לדור בחללו למטה ולא לדירת גג הלכך כי מסקינן להו הוי מוקף יותר מבית סאתים שלא הוקף לדירה וגג יחידי לרבנן נמי בדאיכא טפי מבית סאתים דומיא דגגין השוין לרבי מאיר:

[כל גגות העיר רשות אחת. ... וחקמים אומרים: כל אחד ואחד רשות בפני עצמו".

איתמר:
 רב אמר:
 אין מטלטלין בו אלא ארבע אמות.
 ושמואל אמר:
 מותר לטלטל בכולו].

גגין השוין לרבי מאיר,
 וגג יחידי לרבנן:
 רב אמר:
 מותר לטלטל בכולו.
 ושמואל אמר:
 אין מטלטלין בו אלא בארבע.

"רב אמר: מותר לטלטל בכולו" - קשיא דרב אדרב!

התם - לא מינכרא מחיצתא.
 הכא - מינכרא מחיצתא.

"ושמואל אמר: אין מטלטלין בו אלא בארבע אמות" - קשיא דשמואל אדשמואל!

התם - לא הוי יותר מבית סאתים.
 הכא - הוי יותר מבית סאתים,
 והני מחיצות למטה עבידן, למעלה לא עבידן.
 והנה קרפף יתר מבית סאתים שלא הוקף לדירה,
 וכל קרפף יותר מבית סאתים שלא הוקף לדירה אין מטלטלין בו אלא בארבע.

357. צ, א-ב

ר"פ

מותר לטלטל בכולה. ואפילו ישנה יותר מבית סאתים דהוקף לדירה הוא :

להבריח מים. ולא לדירה :

ומודה רב שאם כפאה על פיה. וגובהה יותר מעשרה אין מטלטלין בה אלא בארבע :

מאי שנא מגג יחידי. דאמר רב אפילו לרבנן מותר לטלטל בכולו ואפילו יותר מבית סאתים דכיון דמחיצות לדירה נעשו אע"פ שלא לדירת מעלה עשאוים כי אמרינן בהו גוד אסיק הוי כהיקף לדירה הי"נ כיון דכפאה לדור כפייתה זו היא עשיית מחיצתה לדירת מטן כי אמרת בהו גוד אסיק הוי היקף לדירה :

שכפאה לזפתה. שבטל מחיצותיה מתורת דירה דאינן עומדות כל זמן כפייתה לא לדירת מעלן ולא לדירת מטן והוה כעמוד בעלמא וכי אמרת בהו גוד אסיק הוי היקף יותר מבית סאתים שלא הוקף לדירה וכרמלית היא :

מתני לה. להא דרב חייא בר יוסף אאכסדרה :

אכסדרה בבקעה. הבקעה כרמלית כדאמרינן ביציאות השבת (שבת ו:) ואכסדרה זו פרוצה מד' רוחותיה ועומד קירייה על ד' יתידות ונותנין ד' קורות מיתד ליתד ועליהן מסדרין הנסרין ואותן הקורות קרי פי תקרה והאי דנקט בקעה משום דבעיר סתם אכסדראות סמוכות להקיף בית או חצר ואיכא מחיצה אחת או שתים ומודה שמואל התם דמטלטלין כדאמרינן לקמן :

ורב אליבא דר"מ. כיון דאמר בגגין השוין מטלטלין בכולן אלמא לאו כרמלית נינהו ליטלטל מגג לחצר אלמא אמרינן לקמן לדברי ר"מ גגין רשות לעצמן חצירות רשות לעצמן דאין מטלטלין מגג לחצר ואליבא דרבנן בגג יחידי ליכא למיפרך ליה לרב ליטלטל מיניה לחצר דלרבנן הכי נמי שרי דאמרינן לקמן (צא.) לדברי חכמים גגין וחצירות רשות אחת ומטלטלין מגג יחידי לחצר של רבים שיש לו רשות בה ולשמואל לא מצי למיפרך אליבא דר' מאיר ליטלטל מגג לחצר דהא שמואל גגין השוין לר' מאיר כרמלית משוי להו לפיכך אין מטלטלין מהן לחצר של רבים דהויה רשות היחיד דאפילו לא עירבה קי"ל במס' שבת ב'פ' אם לא הביא כלי (דף קל:) דמטלטלין בכולה והא דאמר לקמן לדברי חכמים גגין וחצירות רשות אחת שמואל מוקי לה בגג בין הגגין דלשמואל דאית ליה גוד אסיק במחיצות שביניהן ליכא לכל אחד יותר מבית סאתים אי"נ בגג יחידי דליכא יותר מבית סאתים ואשמעינן אע"ג דגג לרבנן רשות מיוחדת וחצר הוא רשות שותפות מטלטלין דלא גזור רבנן מרה"י לרשות שותפין אלא בבתיים כגון מבית לחצר :

משום דרב יצחק. בריש פירקין גזירה משום תל ברה"י :

ושמואל אליבא דרבנן. בגג יחידי יותר מבית סאתים כיון דאמר דהאי גוד אסיק. לא הוי היקף לדירה וכרמלית היא ליטלטל מיניה לקרפף יותר מבית סאתים שתי אמות בזה ובי אמות בזה אלמא אמרינן לקמן לדברי חכמים גגין וחצירות רשות אחת וקרפיפות רשות אחת דאין מטלטלין מהן לקרפף ואליבא דר"מ ליכא למיפרך ליטלטל מגג לקרפף דהא תרווייהו כרמלית נינהו דהא גג יחידי יותר מבית סאתים אוקימנא גזירה משום תל ברה"י ולרב נמי אליבא דרבנן ליכא למיפרך דהא רב גג יחידי יותר מבית סאתים רה"י משוי ליה ובגגין השוין לרב אליבא דרבי מאיר דמותר לטלטל בכולן ליכא למיפרך ליטלטל מיניהו לקרפף פחות מסאתים גזירה משום תל ולרבנן מגג יחידי אליבא דרב דמשוי ליה רה"י נמי לא פרכינן ליטלטל מיניה לקרפף פחות מבית סאתים וכן מחצר לקרפף בין לר"מ בין לרבנן משום דקרפף חלוק מחצר דקרפף מוקצה לתשמיש שאינו תדיר אבל חצר וגגין שוה תשמישן ולרב לא פרכינן בגגין השוין לרבנן דמשוי להו רב אליבייהו כרמלית ליטלטל מיניהו לקרפף יותר מבית סאתים דאע"ג דמשוי להו רב כרמלית מפני שפרוצין זה לזה הי"מ להחמיר לאסור טלטול של.. כל אחד ואחד ביותר מד' אבל לא משוי ליה כרמלית גמורה להקל לטלטל מתוכן לכרמלית גמורה דאמרן לעיל לגבי גג בין הגגין לרב דאסור לטלטל ממנו לחורבה ולאכסדרה ואע"ג דשניהן אסורין לטלטל בתוכן אלא בד' אמות מ"מ הואיל ואין רשותיהו דמות דגג חזי לדירה טפי מחצר ואכסדרה לטלטל ממנו לחורבה ולאכסדרה וכ"ש הכא דגג חזי לדירה טפי מקרפף אבל לשמואל דמשוי גג יחידי כרמלית גמור דיותר מבית סאתים הוא פרכינן :

גזירה שמא יפחת הגג. ויחסר מבית סאתים ויקצרו גם את הבית למדת הגג מלמטה ויתנו המחיצה כנגד שפת הגג דהשתא ליכא יותר מבית סאתים והויה רה"י ואתי לטלטולי מיניה לקרפף כמעיקרא :

א"ה מקרפף. יותר מבית סאתים לקרפף יותר מבית סאתים נמי לא ליטלטל אפילו בתוך ד' דילמא מפחית חד מינייהו והויה רה"י מעלייתא ואתי לטלטולי כמעיקרא מיני לחורבה והויה כרמלית :

אי מפחית לא מינכרא מילתא. כיון דליכא מחיצות על הגג לא מינכרא מילתא ולא מיחזי כפחות מבית סאתים דבר שאין לו מחיצות לא סליק ליה אומדנא שפיר וסברי אכתי טפי מבית סאתים הוא :

איתמר:

ספינה:

רב אמר:

מותר לטלטל בכולה.

ושמואל אמר:

אין מטלטלין בה אלא בארבע.

"רב אמר: מותר לטלטל בכולה" - אדקא איכא מחיצתא.

"ושמואל אמר: אין מטלטלין בה אלא בארבע אמות" -

מחיצות להבריח מים עשויות.

צב

אמר ליה רב חייא בר יוסף לשמואל:

הילכתא כוותך, או הילכתא כרב?

אמר ליה:

הילכתא כרב.

אמר רב גידל אמר רב חייא בר יוסף:

ומודה רב שאם כפאה על פיה, שאין מטלטלין בה אלא בארבע אמות.

כפאה, למאי?

אילמא לדור תחתיה - מאי שנא מגג יחידי?

אלא שכפאה לזופתה.

רב אשי מתני לה אספינה,

ורב אחא בן רבא מתני לה אאכסדרה.

דאיתמר:

אכסדרה בבקעה,

רב אמר:

מותר לטלטל בכולה.

ושמואל אמר:

אין מטלטלין בה אלא בארבע.

רב אמר: מותר לטלטל בכולה" - אמרינן 'פי תקרה יורד וסותם'.

"ושמואל אמר: אין מטלטלין בה אלא בארבע" -

לא אמרינן 'פי תקרה יורד וסותם'.

ורב אליבא דרבי מאיר, ליטלטלי מגג לחצר?!

גזירה, משום דרב יצחק בר אבדימי.

ושמואל אליבא דרבנן, ניטלטל מגג לקרפף!

אמר רבא בר עולא:

גזירה שמא יפחת הגג.

אי הכי, מקרפף לקרפף נמי לא יטלטל,

דילמא מפחית ואתי לטלטולי!

התם - אי מפחית, מינכרא ליה מילתא.

הכא - אי מפחית, לא מינכרא מילתא.

358. צ, ב - צא, א

ר"י

כשתמצא לומר. כשתעמוד על סוף דעתן זהו גמר דבריהן:

לדברי ר"מ גגין רשו לעצמן. ומטלטלין מגגו של ראובן לגגו של שמעון:

וחצירות רשות לעצמן. ומטלטלין מחצירו של ראובן לחצירו של שמעון כלים ששבתו בחצר וכן מחצר של רבים לחצר של רבים:

וקרפיות רשות לעצמן. ואפילו הן של ב' אנשים מטלטלין מזה לזה דהאמר ר"מ כל גגות העיר רשות אחת שמע מינה דס"ל דאין רשות מתחלקת מחמת שינוי בעלים אלא בתים לחודייהו מפני שהם תדירות לדירה דמה לי גגין ומה לי חצירות ומה לי קרפיות אבל מגג לחצר ומגג לקרפף לר"מ לא ואפילו של איש אחד כדאמרין גזירה משום תל ברה"ר וכ"ש כשהן של שנים ומחצר לקרפף נמי לא דשמעינן להו לרבנן לקמן בברייתא דאסור לטלטל מחצר לקרפף ור"מ לא שמעינן ליה דפליג עלייהו להקל אלא בחלוק רשויות דגגין הואיל ושמן שוה אבל ברשויות החלוקות בשמן לא שמעינן ליה דמיקל דדוקא קאמר ר"מ גגות דתשמישתן שוה וכן חצירות וכן קרפיות ואפילו הן של שנים דבשינוי בעלים לא מיתסרי אלא בתים לר"מ וגגין לרבנן אבל בחלוק תשמיש ושינוי שם הרשות קפיד הלכך מחצר לקרפף אסור ואפילו הוא שלו ואינו יותר מבית סאתים דעל כרחך הנך קרפיות בשאין יתירים על בית סאתים קאמר דאי ביתירים בהא לימא רבי שמעון מטלטלין הא כרמלית היא וליכא מאן דפליג דמחצר המשכן גמרי ועוד בהדיא אמרינן בשלהי עושין פסין דפלוגתא דר"ש ורבנן בקרפף בית סאתים היא ואפילו חצר וקרפף של איש אחד אסרי רבנן דקאמרי התם קרפף יותר מבית סאתים שהוקף לדירה נזרע רובו הרי הוא כגנה כו' ואמר רב הונא בריה דרב יהושע כו' וכי דייקת בה שמעינן מינה דלא שרי ר"ש אלא בקרפף בית סאתים ורבנן אסרי אע"ג דלחד גברא הוא:

לדברי חכמים. דלא גזרו משום תל גגין וחצירות רשות אחת הן לא שיטלטל מגג לגג אם חלוקין בעליהן משום דגגין לרבנן כבתים משוי להן על ידי חילוק שלמטה אבל מחצר של רבים לחצר של רבים מטלטלין ומגג לחצר דרבים מטלטלין ואע"ג דגג רשותא דידיה וחצר דרשותא דתניא בברייתא לקמן הואיל וגג תשמיש שאינו תדיר הוא לא הוי ממש כבית ומטלטל ממנו לחצר:

קרפיות רשות אחת. ואפילו הן של שנים דכל רשות ששמו שוה מותר לו חוץ מן הגגין אבל מחצר לקרפף אפילו דחד גברא אסיר ולא דמי לגג וחצר דתשמישתיה דגג שוה לחצר הוא והכי שמיע ליה לרב יהודה וממתניתין דייק לה מדקאמר ר"ש כולן רשות אחת מכלל דרבנן לאו חדא רשותא משוי להו לכולהו וברייתא מסייעא ליה לקמן דקתני גג וחצר ואכסדרה ומרפסת כולן רשות אחת הן וחצר ומרפסת כב' חצירות דמי ומדוקיא דידיה דלא תנא בה קרפף ומבוי מוקמינן לה כרבנן דאי ר"ש אפילו קרפף נמי מישתרי בהדי חצר ואי ר"מ גג וחצר לא מישתרו דהא בהדיא אסר במתני' מנמוך לגבוה:

לדברי ר"ש כולן רשות אחת. דלא תימא האי דא"ר שמעון אחד גגות ואחד חצירות ואחד קרפיות כל חדא וחדא רשותא באנפי נפשיה משוי לה גגין לעצמן וחצירות לעצמן וקרפיות לעצמן דהא סברא לר"מ אית ליה אבל ר"ש כולהו חדא רשותא משוי להו הכי שמיע ליה לרב יהודה וברייתא מסייעא ליה דתניא כוותיה לקמן היינו מעלין שמן ואלונטית מגג לגג ומגג לחצר ומחצר לחצר ומחצר לקרפף:

תניא כוותיה דרב. דאמר לעיל (פט.) בגגין השוין לרבנן דאין מטלטלין בו אלא בד' דאסרי אהדי ולא אמרינן גוד אסיק במחיצות שאין ניכרות:

רשות אחת. ומטלטלין מזה לזה:
ואסור להעלות ולהוריד. ר"מ לטעמיה דגזר משום תל:
מותר לטלטלן בחצר. אע"פ שלא עירבה וה"ה לשאר חצירות: **רשות לעצמו.** ואין מטלטלין מזה לזה אפילו תוך ד':

ואין מטלטלין בו. אפילו בגג עצמו:
תניא כוותיה דרב יהודה. אליבא דר"ש: **שמן.** לסוך בו: אלונטית להסתפג בה: מגג לגג ומגג לחצר ומחצר לקרפף ומקרפף לקרפף כולהו גרסינן:

[**כל גגות העיר רשות אחת,**
ובלבד שלא יהא גג גבוה עשרה או נמוך עשרה,
דברי רבי מאיר.
וחכמים אומרים:
כל אחד ואחד רשות בפני עצמו.
רבי שמעון אומר:
אחד גגות ואחד חצירות ואחד קרפיות -
רשות אחת הן לכלים ששבתו לתוכן.
ולא לכלים ששבתו בתוך הבית]

אמר רב יהודה:

כשתמצא לומר,

לדברי רבי מאיר:

גגין - רשות לעצמן,

חצרות - רשות לעצמן,

א,צא, קרפיות - רשות לעצמן.

לדברי חכמים:

גגין וחצירות - רשות אחת,

קרפיות - רשות אחת הן.

לדברי רבי שמעון:

כולן - רשות אחת הן.

תניא כוותיה דרב,

תניא כוותיה דרב יהודה.

"תניא כוותיה דרב".

"כל גגות העיר - רשות אחת הן,

ואסור להעלות ולהוריד מן הגגין לחצר ומן החצר לגגין.

וכלים ששבתו בחצר - מותר לטלטלן בחצר.

בגגין - מותר לטלטלן בגגין,

ובלבד שלא יהא גג גבוה עשרה או נמוך עשרה,

דברי רבי מאיר.

וחכמים אומרים:

כל אחד ואחד רשות לעצמו,

ואין מטלטלין בו אלא בארבע".

"תניא כוותיה דרב יהודה".

"אמר רבי:

כשהיינו לומדים תורה אצל רבי שמעון בתקוע,

היינו מעלין שמן ואלונטית,

מגג לגג, ומגג לחצר, ומחצר לחצר,

ומחצר לקרפף, ומקרפף לקרפף אחר,

עד שהיינו מגיעין אצל המעין שהיינו רוחצין בו.

אמר רבי יהודה:

מעשה בשעת הסכנה,

והיינו מעלין ספר תורה מחצר לגג,

ומגג לחצר, ומחצר לקרפף לקרות בו.

אמרו לו: אין שעת הסכנה ראיה".

359. צא, א - צב, א

רס"י

והוא שלא עירבו. בני החצירות כל אחת לעצמה דהשתא לא שכיחי כלי הבתים בחצר וליכא למיגזר אי שרית להוציא כלים ששבתו בזו להכניסן לחברתה אתי לאפוקי נמי כלי הבית: אבל עירבו. כל חצר לעצמה ולא עירבו שתי החצירות יחד אסור לטלטל מזו לזו אפילו כלי החצר דכיון דשכיחי מאני דבתים בחצר גזרינן דילמא אתי לאפוקי מאני דבתים שבחצר זו לחצר זו ור"ש מודה בהו דקתני אבל לא לכלים ששבתו בתוך הבית:

מי לחשך. לא גרסינן: היינו דמשכחת לה מאני דבתים בחצר. דאיצטריך למיתני אבל לא לכלים ששבתו בתוך הבית:

בכומתא וסודרא. ששבתו בתוך הבית והוציאן לחצר דרך מלבוש:

אנשי מרפסת. דיורי עליות הרבה פתוחין לה:

ולא עירבו. בני חצר עם בני מרפסת אבל עירבו אלו לעצמן ואלו לעצמן ובני מרפסת אין אוסרים על בני חצר אע"פ שיורדין לה בסולם ודריסת רגלם עליה לרה"י דאמרינן לעיל בפי' כיצד מעברין (דף נט:). סולם תורת פתח עליו ותורת מחיצה עליו והכל להקל והכא אמרינן תורת מחיצה עליו:

כל שגבוה י' טפחים. כגון עמוד או תל:

למרפסת. מותר להשתמש בו ולחצר אסור דה"ל לזה בפתח ולזה בזריקה ובסמוכה למרפסת בתוך ד' עסקינן וכדמוקמי לה בפירקין דלעיל (דף פד.).

פחות מכאן לחצר. כלומר: אף לחצר ושניהן אסורים בו והכי אוקמינן התם:

בד"א. דמחלקין רשות חצר ומרפסת דלא מישתרו בהדי הדדי:

בזמן שהיו אלו של רבים כו'. שדירין הרבה בחצר ודירין הרבה במרפסת:

ועירבו אלו לעצמן ואלו לעצמן. דהשתא מפקי בני חצר מאני דבתים לחצירן ובני עליות מאני דעלייה למרפסת ואי שרית ליה כלים ששבתו בחצר לטלטל במרפסת אתי לטלטל בה נמי כלי הבית:

או שהיו של יחידים. שאין בחצר אלא בית אחד ואין במרפסת אלא עלייה אחת:

שאינן צריכין לערב. לעצמן והשתא שכיחי מאני דבית בחצר ומאני דעלייה במרפסת דליכא דליסר עלייהו הלכך גזרו בהו רבנן דלא לישתרו בהדי הדדי גזרה משום מאני דבתים:

"רבי שמעון אומר:

אחד גגין [ואחד חצירות ואחד קרפיפות - רשות אחת הן לכלים ששבתו לתוכן. ולא לכלים ששבתו בתוך הבית].

אמר רב:

הלכה כרבי שמעון,

והוא שלא עירבו, אבל עירבו - לא,

דגזרינן דילמא אתי לאפוקי מאני דבתים לחצר.

ושמואל אמר:

בין עירבו בין שלא עירבו.

וכן אמר רבי יוחנן:

מי לחשך?

בין עירבו ובין שלא עירבו.

מתקיף לה רב חסדא:

לשמואל ולרבי יוחנן, יאמרו: שני כלים בחצר אחת, זה מותר וזה אסור!

רבי שמעון לטעמיה דלא גזר,

דתנן:

"אמר רבי שמעון:

למה הדבר דומה,

לשלש חצירות הפתוחות זו לזו ופתוחות לרשות הרבים,

ועירבו שתי החיצונות עם האמצעית,

היא - מותרת עמה,

והן - מותרות עמה,

ושתי החיצונות - אסורין זו עם זו."

ולא גזר, דילמא אתי לאפוקי מאני דהא חצר להא חצר.

הכי נמי, לא גזרינן דילמא אתי לאפוקי מאני דבתים לחצר.

מתיב רב ששת,

"רבי שמעון אומר:

אחד גגות, אחד חצירות, ואחד קרפיפות - רשות אחת הן לכלים ששבתו בתוכן,

ולא לכלים ששבתו בתוך הבית."

אי אמרת בשלמא: דעירבו,

היינו דמשפחת לה מאני דבתים בחצר,

אלא אי אמרת: בשלא עירבו, היכי משפחת לה מאני דבתים בחצר?

הוא מותיב לה, והוא מפרק לה:

בכומתא וסודרא.

צא, ב

תא שמע:

"אנשי חצר ואנשי מרפסת ששכחו ולא עירבו:

כל שגבוה עשרה טפחים - למרפסת.

פחות מכאן - לחצר.

במה דברים אמורים:

שהיו אלו של רבים,

ואלו של רבים,

ועירבו אלו לעצמן, ואלו לעצמן.

או של יחידים שאין צריכים לערב.

ר"ש

ושכחו ולא עירבו. לעצמן דלא שכיחי מאני דבתים בחצר ומאני דעלייה במרפסת: **כולן רשות אחת הן.** לכלים ששבתו בתוכם מאן שמעת ליה האי סברא ר"ש וקאמר עירבו לא:

רבנן היא. דמודו בגיגין וחצירות דרשות אחת הן ואינהו ודאי לא שרו היכא דעירבו דגזרי כדאמרין בפרק מי שהוציא אוהו (לעיל מט.) גבי ג' חצירות הפתוחות זו לזו דפליגי אדר"ש ואמרו שלשתן אסורין דגזרי דילמא אתי לאפוקי מאני דבתים דחיצונה שבאמצעות לחיצונה חברתה אבל ר"ש לא גזר:

דלא קתני. גג וחצר ואכסדרה ומרפסת וקרפף ומבוי דאי ר"ש כולחו חדא רשותא נינהו:

אסור להוציא מן החצר למבוי. כרבנן דאסר במבוי כקרפף:

במבוי אסור. ולקמן מפרש קס"ד השתא דאפילו כלים ששבתו בתוכו אסור לטלטולי ביה דכרמלית משוי ליה כל זמן שלא נשתתפו בו:

ור"ש מתיר. אף להוציא כלי חצר למבוי:

כל זמן שהן של רבים. קס"ד דה"ק הואיל ובכולן יש דיורין הרבה ושכחו ולא עירבו לעצמן כיון דהשתא לא שכיחי כלי הבתים בחצירות כולן מותרים זה עם זה:

לא עירבו חצירות בהדדי. וכל חצר עירבה לעצמה והאי כל זמן שהן של רבים דאמר לאו טעמא להיתרא הוא אלא רבותא הוא ואע"ג דלא עירבו חצירות בהדדי וכל חצר עירבה לעצמה וכל חדא אית בה דיורין טובא ומפקי מאני דבתים לחצר ואיכא למיגזר דאידי דאוושי דיורין ולא מיזדהרי שפיר ומפקי מאני דבתים לחצר האחרת אפ"ה לא גזר:

והא לא עירבו. לגמרי משמע: **מאי לא עירבו.** דמשמע לגמרי אשיתוף דמבוי קאי ובעירוב דחצירות לא איירי מידי דלא איכפת ליה בהו בין עירבה כל אחת לעצמה בין לא עירבו קאמר דמותרים במבוי בלא שיתוף:

ואמרי לה רבנן לא. בגג וחצר ואכסדרה ומרפסת מודינן לך אבל בקרפף ובמבוי לא הא דר' זירא בפרק ר"א דמילה (קל):

אימא ולמבוי אסור. להוציא כלי החצר:

היינו רישא. הא תנא ליה אסור להכניס ולהוציא מן החצר למבוי:

אבל היו של רבים, ושכחו ולא עירבו:
גג וחצר ואכסדרה ומרפסת - כולן רשות אחת הן.
טעמא ד"לא עירבו",
הא עירבו - לא!

הא מני?

רבנן היא.

דיקא נמי, דלא קתני 'קרפף' ו'מבוי'.
שמע מינה.

תא שמע:

"חמש חצירות הפתוחות זו לזו, ופתוחות למבוי, ושכחו כולם ולא עירבו, אסור להכניס ולהוציא מחצר למבוי, ומן המבוי לחצר. וכלים ששבתו בחצר - מותר לטלטלן בחצר, במבוי - אסור.

ורבי שמעון מתיר.

שהיה רבי שמעון אומר:

כל זמן שהן של רבים, ושכחו ולא עירבו, גג, וחצר, ואכסדרה, ומרפסת, וקרפף, ומבוי - כולן רשות אחת הן.
טעמא דלא עירבו, הא עירבו - לא!

מאי "לא עירבו"?

לא עירבו חצירות בהדי הדדי,
הא חצר ובתים עירבו.

והא "לא עירבו" קתני!

מאי "לא עירבו"?

לא נשתתפו.

ואי בעית אימא:

רבי שמעון לדבריהם דרבנן קאמר להו.

לדידי - לא שנא עירבו, לא שנא לא עירבו.

אלא לדידכו - אודו לי מיהת דהיכא דלא עירבו רשות אחת היא.

ואמרו ליה רבנן: לא,

שתי רשויות הן.

אמר מר:

"ובמבוי אסור".

לימא מסייע ליה לרבי זירא אמר רב?

דאמר רבי זירא אמר רב:

מבוי שלא נשתתפו בו אין מטלטלין אלא בארבע אמות.

אימא: ולמבוי אסור.

היינו רישא!

משנה יתירא איצטרקא ליה,

רש"י

מהו דתימא. הא דתנא רישא אסור בעירבו לעצמן קאסרי רבנן ומשום כלי בתים והאי דקתני לא עירבו לא נשתתפו הוא:

אבל לא עירבו לעצמן אימא מודו. אשמעינן משנה יתירה דעל כרחך חדא לעירבו וחדא ללא עירבו ואפילו הכי אסור:

ומי אמר ר' יוחנן הכי. הלכה כר' שמעון ואפילו עירבו דחצירות רשות אחת:

ובלבד שלא יורידו למטה. אלמא אסור להוציא מחצר לחבירתה אי אמרת בשלמא בעירבו אסור אוקימנא להא בעירבו אבל השתא במאי תוקמא:

שלא יהא זה עומד במקומו. בקרקעית החצר ל"א שיהא זה עומד במקומו גרסינן ועל ראש הכותל קאמר:

וכי רבי לא שנאה. למשנה זו במשנתו:

רבי חייא. שסידר וסתם את הברייתא ותלמידו היה:

מניין לו. זה הפירוש ולעולם למטה דסתם רבי מתני' בבתים קאמר שלא יוריד מראש הכותל ויוליד לביתו:

מהו דתימא: כי פליגי רבנן עליה דרבי שמעון, הני מילי היכא דעירבו, אָבֵל הִיכָא דְלֹא עִירְבוּ - מוֹדוּ לֵיהּ, קָא מְשַׁמְעֵ לֵן.

אָמַר לֵיהּ רַבִּינָא לְרַב אִשִּׁי:

צבא

מִי אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן הֵכִי?!

וְהָא אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן:

הֵלְכָה כְּסֻתָּם מִשְׁנָה .

וְתַנֵּן:

"כּוֹתֵל שְׁבִין שְׁתֵּי חֲצִירוֹת,

גְּבוּהַ עֶשְׂרֵה, וְרוּחַב אַרְבָּעָה:

מְעַרְבִין - שְׁנַיִם,

וְאִין מְעַרְבִין - אַחַד.

הִיוּ בְרָאשׁוּ פִירוֹת - אֵלּוּ עוֹלִין מִכָּאן וְאוֹכְלִין, וְאֵלּוּ עוֹלִין מִכָּאן וְאוֹכְלִין,

וּבִלְבַד שְׁלֹא יוֹרִידוּ לְמִטָּה!"

מאי "למטה"?

למטה לפתים.

וְהָא תַנִּי רַבִּי חֵיִיא:

"וּבִלְבַד שְׁלֹא יְהֵא זֶה עוֹמֵד בְּמִקְוֵמוֹ וְאוֹכֵל,

זֶה עוֹמֵד בְּמִקְוֵמוֹ וְאוֹכֵל!"

אָמַר לֵיהּ:

וכי רבי לא שנאה, רבי חייא מניין לו?

360. צב, א

רס"י

וחורבה אחת ביניהם. לא שנה שלהם ולא שנה של אחרים דהא אוקמא כר"ש שאין חילוק רשות אלא בבתיים וכגון שאינה פרוצה לרשות הרבים:

אחת עירבה. לעצמה ושכיחי מאני דבתיים בגווה:

אמר רב הונא נותנין החורבה לזו שלא עירבה. להוציא לה כלים ששבתו בחצר דהא לא שכיחי בה מאני דבתיים הואיל ולא עירבה אבל לשעירבה לא דרב הונא תלמידו דרב הוה דאמר הלכה כר"ש בשלא עירבו אבל עירבו לא:

וחייא בר רב אמר אף לשעירבה. אני שמעתי מאבא אף לשעירבה נותנין אותה ומדעתי אני מפרש דהאי דאמר אבא אף לשעירבה לאסור את שתייהן קאמר דגזר לא עירבה אטו עירבה דאי מפקי הני לגווה הני נמי אתו ומפקי:

וא"ת. במה ששמעתי אף לשעירבה להיתר קאמר אבא דשתייהן מותרות ולא גזר אבא בעירבה משום מאני דבתיים קשיא לי במילתא דאבא דאמר לעיל הלכה כר"ש והוא שלא עירבו אבל עירבו לא מפני מה אין נותנים חצר שלא עירבה לחצר שעירבה תכניס כליה לתוך חבירתה ותוציאם הא לא גזר רב בחורבה כלומר נהי נמי דתשני לי דהא דאמר רב לעיל אבל עירבה לא מודה הוא דאותה שלא עירבה מכנסת ומוציאה כליה לתוך שעירבה דהא לא שכיחי בה בשלא עירבה מאני דבתיים ואע"ג דבהא שכיחי. לא חיישינן דסתמא כי משתמש איניש במאני דידיה משתמש ולא בחבריה מיהו קשיא לי אמאי אסור אבא כשעירבה להכניס לשלא עירבה הא לא גזר לגבי חורבה:

התם כיון דמינטר. כלומר אף לשעירבה דקאמר רב להיתר קאמר וגבי חצירות אמאי גזר משום דכיון דמינטרי כלים בחצר שכיחי לאפוקי מאני טובא וחיישינן דלמא מחלפי מאני דבתיים במאני דחצר ומפקי לחבירתה שהרי נשמרים גם בתוכה אבל חורבה לא עבידי בה אינשי לאפוקי מאני טובא: איכא דאמרי חייא בר רב אמר אף לשעירבה ושתייהן מותרות ואם תאמר שתייהן אסורות. וטעמא משום דשמעינן ליה לאבא דקאמר אבל עירבו לא אלמא על כרחך אפילו דחקת למילתיה דאבא לאוקומא להאי דאסר בשעירבה הוא דאסר לטלטל כליה לשלא עירבה אבל שלא עירבה מותרת לתוך שעירבה שמעינן מיהא דאין נותנין שלא עירבה לשעירבה אלמא גזר בעירבה משום מאני דבתיים ובחורבה נמי על כרחך שעירבה אסורה בה וכי אמר אבא דיהבי לה לתרוייהו לאיסורא קאמר לא דמי:

התם. גבי חצירות כיון דמינטרי מאני בחצר חבירו כבחצירו עבידי לאפוקי לה מאני טובא וחיישינן דלא ליפוק לה מאני דבתיים אבל חורבה לא:

איתמר:

שְׁתֵּי חֲצִירוֹת וְחֹרֶבָה אַחַת בֵּינֵיהֶם, אַחַת עִירְבָה, וְאַחַת לֹא עִירְבָה,

אָמַר רַב הוֹנָא:

נוֹתְנִין אוֹתָהּ, לְזוֹ שְׁלֹא עִירְבָה,

אָבֵל לְשַׁעֲרֶבָה - לֹא,

דִּילְמָא אֲתֵי לְאַפּוּקֵי מְאֵנֵי דְּבֵתֵים לְחֹרֶבָה.

וְחֵיִיא בַּר רַב אָמַר:

אֵף לְשַׁעֲרֶבָה, וּשְׁתֵּיהֶן אֲסוּרוֹת.

וְאִם תֹּאמְרוּ: שְׁתֵּיהֶן מוֹתְרוֹת, מִפְּנֵי מָה אֵין נוֹתְנִין חֲצַר שְׁלֹא עִירְבָה לְחֲצַר שַׁעֲרֶבָה?

הֵתָם - כִּיּוֹן דְּמִנְטְרֵי מְאֵנֵי דְּבֵתֵים בְּחֲצַר, אֲתֵי לְאַפּוּקֵי.

הֵכָא - בְּחֹרֶבָה כִּיּוֹן דְּלֹא מִנְטְרֵי מְאֵנֵי דְּחֲצַר בְּחֹרֶבָה, לֹא אֲתֵי לְאַפּוּקֵי.

אֵיכָא דְּאָמְרֵי:

חֵיִיא בַּר רַב אָמַר:

אֵף לְשַׁעֲרֶבָה, וּשְׁתֵּיהֶן מוֹתְרוֹת.

וְאִם תֹּאמְרוּ: שְׁתֵּיהֶן אֲסוּרוֹת, לְפִי שְׁאֵין נוֹתְנִין חֲצַר שְׁלֹא עִירְבָה לְחֲצַר שַׁעֲרֶבָה,

הֵתָם - כִּיּוֹן דְּמִנְטְרֵי מְאֵנֵי דְּבֵתֵים בְּחֲצַר, לֹא שְׂרוּ בְּהוּ רַבְּנָן, דְּאֲתֵי לְאַפּוּקֵי.

אָבֵל בְּחֹרֶבָה, לֹא מִנְטְרֵי.

361. צב, א-ב

רפ"י

מתני'

הגדול מותר. להכניס לו כלי הבית שלמטה ואין בני הקטן אוסרין עליו דלגבי גדול הך פרצה פתח הוא דשרי בגיפופי וכגון דאין הפרצה יותר מעשר אבל קטן אסור לו להוציא כלי הבית דבני גדול אסרי עליה דנפרץ לו במלואו ודברי הכל היא דאפילו ר' מאיר לא אמר גגין רשות אחת אלא לכלים ששבתו בתוכן אבל לכלים ששבתו בבתים לא דומיא דחצר קטנה שנפרצה לגדולה דלכולי עלמא חצירות רשות אחת הן ולענין כלי הבתים אסרה גדולה אקטנה:
גדולה מותרת. להוציא כלי הבתים שבה אם עירבה לעצמה ולא אסרי עלה בני קטנה:

גמ'

תרת. חצר וגג:

מה חצר דמינכרא מחיצתא. שהרי יש לה מחיצות:
אף גג. נהי נמי דשרינן ליה במחיצות תחתונות משום גוד אסיק מיהו מחיצות ניכרות בעינן שלא יהא גג בולט חוצה להם דאי לא מינכרא לא אמרינן גוד אסיק וגדול נמי אסור דאין לו שום מחיצה וכל שאין לו מחיצות אינו רשות היחיד. כל גגין שלהן חלקין היו ולא משופעין:

ולשמאל. דאמר אפילו לא מינכרא אמרינן גוד אסיק להכי תננהי גבי הדדי דמה חצר דדרסי לה רבים אף גג האי דקתני קטן אסור משום דדרסי רבים מזה לזה דהוי לה מחיצה תחתונה שביניהם מחיצה נדרסת ולא מצית למיגד ואסוקה אבל אי לא דרסי בהן אף קטן שרי דאמרינן גוד אסיק ותפסיק המחיצה ביניהם ואע"ג דמכסיא ולא מינכרא:

דיורי גדולה מושלין בקטנה. ומושכין אותה אצלן:
ואין דיורי קטנה. מושלין בגדולה למושכן אצלן:
אסור לזרוע את הקטנה. דכמאן דהויא קטנה כולה בתוך גדולה דמי ואפילו מרחיק ארבע אמות מן הגפנים שאפילו בתוך הגדולה מותר להרחיק ולזרוע הכא אסור דקתני מתני' מפני שהיא כפתחה של גדולה אלמא כולה כחד פתח משוה לה:

גפנים מותרין. דהא אין דיורי קטנה מושלין בגדולה:
גפנים בקטנה מותר לזרוע את הגדולה. לכתחלה דלגבי גדולה פיתחא וכל פתח כמחיצה הוא ואפילו סמוך לגפנים מותר לזרוע את הגדולה לכתחלה כדתנן (ב"ב דף כו.) היה גדר בנתיים זה סומך לגדר מכאן וזה סומך לגדר מכאן וכשיגדלו הזרעים אע"ג דדיורי גדולה בקטנה אין אוסרים את הגפנים דאמר במנחות פ"ב (דף טו.) מעשה באחד שזרע את כרם של חבירו ובא מעשה לפני חכמים ואסרו את הזרעים והתירו את הגפנים ואמר מאי טעמא קנבוס ולוף אסרה תורה שאר זרעים מדרבנן אסירי הך דלא עבד איסורא. לא קנסו רבנן הכי נמי הואיל וכשזרע את הגדולה בהיתר זרעה אפילו שתיים שלו ליכא למקנסייה וכ"ש אם קטנה של אחרים וגפנים שלה קדמו:

אשה. עומדת בגדולה וזרק לה בעלה גט לתוך קטנה ושתייהן שלה ואיכא למאן דאמר במסכת גיטין (דף עז:) דהא דתנן הזורק גט לאשתו והיא בתוך ביתה או בתוך חצירה הרי זו מגורשת דוקא עומדת לתוכה באותה שעה אבל אם אינה עומדת לתוכה באותה שעה לא ואע"ג דשלה היא:

מתגרשת היא. שהרי היא כעומדת בקטנה דכולה קטנה בתר גדולה שייכא:
אינה מתגרשת. דגדולה לאו בתר קטנה אזלא וגט לא קני לאשה דנימא נשדי אשה בתר גט דאשה לא בעיא למקני גיטא:

יוצאין. דשליח ציבור דקאי בקטנה הכא שייך:
אין יוצאין. דהשתא לא שייך בתריהו וציבור דקיימי בקטנה לא מצינן למימר דשייכי בתריה דרובה בתר חד לא משתדו:

מותר לקרות קריאת שמע בגדולה. דגבי גדולה כמחיצה היא ולא מצי קטנה מקלקלא בשום מידי:
שאיילמלי אין מחיצה. אי לאו הנך גיפופי שעודפין בגדולה היו הגדולה והקטנה שוות הוה להו כחצר אחת ומותר לזרוע שם עם הגפנים ומרחיק ד' אמות השתא משום הנך גיפופי שדינן לכולה קטנה בתר גדולה ומיתסרא כולה מצינו מחיצה שאוסרת:

משנה

גג גדול סמוך לקטן:

הגדול - מותר,

והקטן - אסור.

חצר גדולה שנפרצה לקטנה:

גדולה - מותרת,

וקטנה - אסורה,

מפני שהיא כפתחה של גדולה.

גמרא

למה לי למתני תרתיה?

לרב, קתני **"גג"** דומיא ד**"חצר"**,

מה חצר מנכרא מחיצתא, אף גג נמי מנכרא מחיצתא.

ולשמאל, **"גג"** דומיא ד**"חצר"**,

מה **"חצר"** דקא דרסי לה רבים, אף גג נמי דקא דרסי ליה רבים.

יתיב רבה ורבי זירא ורבה בר רב חנן, ויתיב אבני גביהו,

ויתיב וקאמרי:

שמע מינה ממתניתין דיורי גדולה בקטנה,

ואין דיורי קטנה בגדולה.

כיצד?

היו גפנים בגדולה, אסור לזרוע את הקטנה.

ואם זרע - זרעין אסורין.

צב,

גפנים - מותרין.

גפנים בקטנה - מותר לזרוע את הגדולה.

אשה בגדולה וגט בקטנה - מתגרשת.

אשה בקטנה וגט בגדולה - אינה מתגרשת.

ציבור בגדולה, ושליח ציבור בקטנה - יוצאין ידי חובתן.

ציבור בקטנה, ושליח ציבור בגדולה - אין יוצאין ידי חובתן.

תשעה בגדולה ויחיד בקטנה - מצטרפין.

תשעה בקטנה ואחד בגדולה - אין מצטרפין.

צואה בגדולה - אסור לקרות קריאת שמע בקטנה.

צואה בקטנה - מותר לקרות קריאת שמע בגדולה.

אמר להו אבני:

אם כן, מצינו מחיצה לאיסור!

שאיילמלי אין מחיצה מרחיק ארבע אמות וזרע, ואילו השתא אסורה!

אמר ליה רבי זירא לאבני:

ולא מצינו מחיצה לאיסור!?

והא תנן:

"חצר גדולה שנפרצה לקטנה:

גדולה - מותרת,

ר"ט

ואילו השה את גיפופיה. שבנה מחיצות בתוך הגדולה מכאן ומכאן עד שיקצרנה כמדת הקטנה וסילק את הגיפופין על ידי מחיצות הללו אף גדולה אסורה ועכשיו שתיהן שוות נמצאו מחיצות הללו באות לאיסור: **סילוק מחיצות.** האחרונות סילקו את הראשונות אבל גבי זריעה אסר עודף הגיפופין על הקטנה משום יתור מחיצה:

סיכך על גבי אכסדרה שיש לה פצימין. שתי דפנות שיש לה כהלכתה לאורכה ועשויה כמבוי בדופן שלישית ורביעית קבועין עמודים לקרני הזויות. ויש להם טפח:

כשירה. דתנן (סוכה ו.) שתיים כהלכתן ושלישית אפילו טפח:

ואילו השה את פצימיה. שבנה ב' מחיצות בתוכה אצל מחיצות הראשונות ונמצאו פצימיה עומדין בין שתי המחיצות מכאן ובין שתי מחיצות מכאן ובתוך האכסדרה אינן נראין:

פסולה. דאין לה אלא ב' מחיצות:

לדידי כשירה. דפליגי עלך בהא מילתא לקמן בפירקין. דאפילו אין לה שום מחיצה אמרינן פי תקרה יורד וסותם דסתם אכסדרה תחובין קורות למעלה מעמוד לעמוד שעליהן נותנים את התקרה והנך קורות יש להם פה דהיינו חודה שאינה עגולה אלא מרובעת:

לדידך. נמי דאמרת פסולה אין כאן מחיצה לאיסור דהכא היינו טעמא שסילק מכאן את הפצימין ואת מחיצות הראשונות ע"י מחיצות הללו והעמידה על אלו לבדן:

חציו מקורה. מכוסה בג חלק כעין תקרת עלייה:

גפנים כאן. תחת הקירוי:

מותר. לזרוע כאן. חוץ לקירוי מיד ואין צריך להרחיק דפי תקרה יורד וסותם והוי מחיצה מבדלת ביניהם:

השה את קרויו. שקירה כל הבית אסור אא"כ הרחיק:

סילוק מחיצות. שהשלמה זו סילק פי תקרה ואין כאן מבדיל:

ביד רב שמעיה. ציוהו להשיב לאב"י תשובה זו:

להקל ולהחמיר. פעמים שהמחיצה מתרת לענין כלאים ופעמים שהיא אוסרת:

עד עיקר המחיצה. כלומר עד יסוד מחיצה סמוך ודבוק למחיצה:

היה משוך. כרם רחוק מן הגדר אחת עשרה אמה וכ"ש פחות:

לא יביא זרע. בין כרם לגדר וטעמא מפרש לקמן:

אותבן ממתני. דאלימא לאקשווי טפי מבריתא:

קרחת הכרם. לקמן מפרשא:

עשרים וארבע אמות. צריך שיהא בה להתירה להרחיק ארבע אמות ולזרוע ואם פחות אסור לזרוע בה אפילו טפח:

מחול. סביב כעין מחולות. אין שם שש עשרה אמה כו'. לפי שיש כרם מכאן ומכאן וצריך להרחיק וליתן ארבע אמות לכרם לכל צד לעבודתו כמלא בקר וכליו שהיו חורשין בשורין ואם נשאר ח' אמות באמצע שאם באת לחלקו לכאן ולכאן יש ד' אמות לכל חלק חשיב ולא בטילי ולא אתי כרם דהאי גיסא ומבטל פלגא וכרם מהאי גיסא ומבטל פלגא:

וקטנה - אסורה,

מפני שהיא כפתחה של גדולה.

ואילו השה את גיפופיה - גדולה נמי אסורה!"

אמר ליה: ה"תם - סילוק מחיצות הוא.

אמר ליה רבא לאב"י:

ולא מצינו מחיצה לאיסור?

והא איתמר:

צג,א סיפך על גבי אכסדרה שיש לה פצימין - כשירה.

ואילו השה פצימיה - פסולה!"

אמר ליה אב"י:

לדידי - כשירה,

לדידך - סילוק מחיצות היא.

אמר ליה רבא בר רב חנן לאב"י:

ולא מצינו מחיצה לאיסור!?

והתניא:

"בית שחציו מקורה וחציו אינו מקורה,

גפנים כאן, מותר לזרוע כאן.

ואילו השה את קיריו - אסור!"

אמר ליה:

ה"תם - סילוק מחיצות הוא.

שלח ליה רבא לאב"י ביד רב שמעיה בר זעירא:

ולא מצינו מחיצה לאיסור!?

והתניא:

"יש במחיצות הכרם להקל ולהחמיר, ביצד?

כרם הנטוע עד עיקר המחיצה, זורע מעיקר מחיצה ואילך.

שאילו אין שם מחיצה מרחיק ארבע אמות וזורע,

זה הוא מחיצות הכרם להקל.

ולהחמיר ביצד?

היה משוך מן הכותל אחת עשרה אמה, לא יביא זרע לשם,

שאילמלי אין מחיצה, מרחיק ארבע אמות וזורע.

וזוהי מחיצות הכרם להחמיר!"

אמר ליה:

ולישמעיה, אותבן ממתניתין,

דתנן:

"קרחת הכרם:

בית שמאי אומרים:

עשרים וארבע אמות,

ובית הלל אומרים:

שש עשרה אמה.

מחול הכרם:

בית שמאי אומרים:

שש עשרה אמה,

ובית הלל אומרים:

שתיים עשרה אמה.

ואיזו היא "קרחת הכרם"?

כ"י

כדי עבודתו. ארבע אמות לכל

צד:

י"ב אמות. לקמן מפרש טעמא:

לאו היינו טעמא. דתיהוי

מחיצה משויא ליה להאי מחול

כי כרם:

הכי גרסינן ארבע אמות דלהדי

כרם עבודת הכרם. וכיון דצריך

לו הוי כרם עצמו:

כיון דלא מזדרען. משום

דמקלקל ליה לכותל אבנים

שהמחרישה מעלה עפר תיחוח

והכותל נופל כשאין תחתיו

קרקע חזקה והכי תנן בבבא

בתרא (דף יט.) מרחיקין את

הזרע כו':

אפקורי מפקר להו. לגבי גדר

ולא. מצטרפי להדי האי דפייש

לאחשובי דלא ליבטיל לגבי

כרם:

כרם שחרב אמצעיתו.

אם אין שם שש עשרה אמה - לא יביא זרע לשם,

היו שם שש עשרה אמה - נותן לו כדי עבודתו, וזרע את המותר.

אי זו היא מחול הכרם?

בין הכרם לגדר.

שאם אין שם שתיים עשרה אמה - לא יביא זרע לשם.

היו שם שתיים עשרה אמה - נותן לו כדי עבודתו, וזרע את המותר" (כלאים ד, א)!

אלא, התם - לאו היינו טעמא דכל ארבע אמות לגבי כרם, עבודת הכרם.

לגבי גדר, כיון דלא מזדרען, אפקורי מפקר להו.

דביני ביני:

אי איקא ארבע - חשיבן,

ואי לא - לא חשיבן.

362. צג, א

רפ"י

ג' קרפיות זה בצד זה. כגון שהיו מהלכין בדרך והקיפו ג' קרפיות לדירה במחיצה של שתי כגון של קנים או של ערב כגון חבלים שלא התירו בו ליחיד אלא בית סאתים כדמפרש בפ"ק (דף טז): דשיירא מותרת להקיף כל צרכן בקנים ובחבלים לדירה אבל יחיד יותר מבית סאתים לא א"י עשה שתי וערב מחיצה קיימת:

ושנים החיצונים מגופפין וכו'. שהחיצונים רחבים מן האמצעי והוא פרוץ לשניהם במלואו וגיפופיהן עודפין עליו: ויחיד בזה ויחיד בזה [ויחידי בזה] נעשו שיירא ונותנין להן כל צרכן. דאמרינן דיורי גדולים בקטן ונמצאו שלשתן באמצעי האמצעי מצרפן ומותר אמצעי זה כל שהוא גדול היקף במחיצה של שתי או של ערב וכגון שעירבו:

אמצעי מגופף וחיצונים אין מגופפין. שהוא רחב מהן והן פתוחין לו במלואו ולדידה לא היו מילואו:

אין נותנין להם. אלא בית סאתים לכל קרפף שהרי אין שלשה דיורין באחד דדיורי אמצעי בחיצונים וזיל להכי תרי הוא דאיכא ובאמצעי ליכא אלא חד ואם אחד מהן יותר מבית סאתים הוא אסור ואם אמצעי יותר מבית סאתים כולן אסורין שהרי הן פרוצין לרשות האסורה:

שנים הווי כחייד. עד דהוי שיירא דהיינו שלשה:

איבעיא להו. אמצעי מגופף ולא חיצונים ושני אנשים באמצעי ויחיד בזה ויחיד בזה מאי:

אי להכא נפקי כו'. והנך דאמצעי הואיל ושניהם שולטין לכאן ולכאן שדי תרוייהו להכא ותרוייהו להכא ולישתרו שני קרפיות החיצונים היקף בכל צרכן: או דילמא כולי האי לא מקילינן דנישדינהו להכא ולהכא והיינו לא אמרינן דנירמינהו תרוייהו לחד ולמישרי מיהא חד מן החיצונים בכל צורכו דמסתמא הכי ניחא ליה טפי דליהוי חד להכא וחד להכא דלא ניהוי אלא תרי בכל חד דרווח להו לתשמישתייהו מלמהוי תלתא בחד ובאינך לא ניהוי אלא חד:

וא' באמצעי. והוא שליט על החיצונים:

וכל היכא דנפיק תלתא הווי. ושדיא להכא ולהכא או שדיא מיהא לחד מינייהו ונישתרי חד מן החיצונים בכל צרכי היקף:

או דילמא אימר להכא או להכא. ולא ידעינן להי מנייהו הלכך אפילו חד נמי לא יתבינן ליה כל צרכו: **והלכתא בעיין לקולא.** שאלותינו אלו להקל:

אמר רב יהודה:

שלישה קרפיות זה בצד זה, ושנים החיצונים מגופפים, והאמצעי אינו מגופף,

ויחיד בזה, ויחיד בזה, נעשה כשיירא ונותנין להן כל צורכן ודאי. אמצעי מגופף, ושנים החיצונים אינן מגופפין, ויחיד בזה ויחיד בזה - אין נותנין להם אלא בית שש.

איבעיא להו:

אחד בזה, ואחד בזה, ושנים באמצעי - מהו?

אי להכא נפקי - תלתא הווי,

ואי להכא נפקי - תלתא הווי,

או דילמא:

חד להכא נפיק, וחד להכא נפיק?

ואם תימצי לומר: חד להכא נפיק, וחד להכא נפיק, שנים בזה, ושנים בזה, ואחד באמצעי - מהו?

הכא ודאי,

אי להכא נפקי - תלתא הווי,

ואי להכא נפקי - תלתא הווי.

או דילמא:

אימר להכא נפיק, ואימר להכא נפיק.

והילכתא:

בעיין לקולא.

363. צג, א-ב

רס"י

גידוד חמשה. חצר שקרקעיתה גבוה חמשה טפחים והוסיפו על אותו גובה מחיצה ה' :

מודה רב חסדא בתחתונה. דלגבה הויה מחיצה אבל לגבי עליונה לאו מחיצה היא שאינה רואה את פני עשרה למחיצתה ואי הויה כוליה בגידוד שפיר טפי משום דמשתמשא להדיא עד סוף הגידוד ורואה גובהה יותר על חברתה עשרה ומינכרא מחיצתה :

תחתונה תרי תערב. כלומר לעצמה תיערב דיוריה ולא עם עליונה שהרי מחיצה ביניהם אבל עליונה אפילו לעצמה אסורה שהתחתונה אוסרתה שאין כאן מחיצה ולא חד נמי תערב עם תחתונה שהרי אין כאן פתח דלגבי תחתונה הכל סתום :

במגופפת. מחיצה עשרה על הגידוד עד עשר אמות אמצעיות שהניחוהו כעין פתח ולא הניחו שם המחיצה עשרה אלא מחיצה חמשה והגידוד חמשה הלכך שתיהן מערבות לעצמן ואין זו אוסרת על זו דלגבי תחתונה כולה סתומה היא ולגבי עליונה [מחיצה] ופתחא היא ומיהו כי הדדי לא מצו מערבי משום דלגבי תחתונה הכל סתום :

אימא סיפא כו'. ועל כרחך האי פחות מכאן אמחיצת חמשה שבעשר האמות קאי דהא בכל ההיקף מחיצה עשרה איכא :

אי בעי חד תערב. דה"א פתח גמור הוא אצל שתיהן :

במלואה. שאין ברחבה אלא עשר אמות הלכך אסרה עליונה עליה ולא מערבה בהדה כדתנן גדולה מותרת וקטנה אסורה :

אי הכי תחתונה חד. תיערב. עם העליונה :

תרי לא תערב. בפני עצמה דעליונה אוסרת א"כ עירבה עמה :

אמר רב חסדא:

צג,ב גידוד חמשה, מחיצה חמשה - אין מצטרפין. עד שיהא או כולו בגידוד או כולו במחיצה.

מיתיבי:

"שתי חצירות זו למעלה מזו, ועליונה גבוהה מן התחתונה עשרה טפחים, או שיש בה גידוד חמשה ומחיצה חמשה, מערבין שנים, ואין מערבין אחד."

פחות מבאן:

מערבין אחד, ואין מערבין שנים!

אמר רבא²:

מודה רב חסדא בתחתונה, הואיל ורואה פני עשרה.

אי הכי,

תחתונה - תערב שנים, ולא תערב אחד, עליונה - לא תערב לא אחד ולא שנים!

אמר רבה בר עולא:

כגון שהיתה עליונה מגופפת עד עשר אמות.

אי הכי,

אימא סיפא: "פחות מבאן מערבין אחד ואין מערבין שנים",

אי בעיא חד תערב,

אי בעיא תרי תערב!

אמר רבה בריה דרבא:

כגון שנפרצה התחתונה במלואה לעליונה.

אי הכי,

תחתונה, חד תערב, תרי לא תערב,

עליונה אי בעיא תרי תערב,

אי בעיא חד תערב!

אין הכי נמי.

וכי קתני "פחות מבאן מערבין אחד ואין מערבין שנים" - אתחתונה.

דרש מרימור:

גידוד חמשה ומחיצה חמשה - מצטרפין.

אשכחיה רבינא לרב אחא בריה דרבא,

אמר ליה: תני מר מידי במחיצה?

אמר ליה:

לא.

והלכתא:

גידוד חמשה ומחיצה חמשה - מצטרפין.

² ע"פ מסורת הש"ס, וכך הוא בשאר הדפוסים ובכתב".

364. צג, ב

רש"י

דירין הבאין בשבת. כגון כותל שבין שתי חצירות שנפל בשבת דהיינו דירייהו השתא כי הדדי:
מהו שיאסרו. זה על זה:
וקטנה אסורה. [וס"ד] שנפרצה בשבת:
אלא ודאי. על כורחיד הכי תוקמא דהא את אמרת דירין הבאין בשבת אין אוסרין:
דאמרת בעאי מיניה מרב הונא עירב דרך הפתח. שתי חצירות שעירבו יחד על ידי פתח שביניהם:
ונסתם. בשבת שנפלה מפולת כנגדו:
מהו. לטלטל מזו לזו דרך גובה הכותל וחורין וסדקין מי אמרינן הואיל והותר למקצת שבת הותר לכולה או לא:

בעי רב הושעיא:

דירין הבאין בשבת, מהו שיאסרו?

אמר רב חסדא:

תא שמע

"חצר גדולה שנופרצה לקטנה:

הגדולה - מותרת,

והקטנה - אסורה,

מפני שהיא כפתחה של גדולה".

אמר רבה:

אימר: מבעוד יום נפרצה.

אמר ליה אבבי:

לא תימא מר "אימר", אלא 'נדאי' מבעוד יום נפרצה.

דקא מר הוא דאמר:

בעי מיניה מרב הונא ובעי מיניה מרב יהודה:

עירב דרך הפתח, ונסתם הפתח.

עירב דרך חלון, ונסתם החלון - מהו?

ואמר לי:

שבת, כיון שהותרה הותרה.

365. צג, ב - צד, א

רס"י

כותל שבין שתי חצירות. שלא היה פתח ביניהם ולא עירבו בו יחד ונפל:

רב אמר אין מטלטלין בו אלא בארבע. רב לית ליה הואיל והותרה הותרה וכחד חצר לא משוינן ליה דקיי"ל חצר שלא עירבה דברי הכל מטלטלין כלים ששבתו באוירא דההיא כולה חדא רשותא היא אבל הכא ב' רשויות האסורות זו עם זו היו ונמצאת כל אחת פרוצה במלואה למקום האסור לה אע"ג דקיי"ל דחצירות רשות אחת הן הכא בשעירבה כל אחת לעצמה עסקינן ורב לטעמיה דאמר הלכה כר"ש והוא שלא עירבו אבל עירבו שתי רשויות הן:

זה מטלטל עד עיקר מחיצה. כדמעיקרא דאמרינן הואיל והותרה הותרה ובכלי הבית קאמר שמואל דאי בששבתו בחצר אפילו מחצר לחצר נמי דהא שמואל הוא דאמר. הלכה כר"ש ואפי' עירבה כל אחת לעצמה לא גזר משום מאני דבתים ואע"ג דהשתא הוה חצר אחת כשנפל לא אסרי להו בתים דהא שרי לאפוקי מבתים לחצר הואיל והותר למקצת שבת:

שקולו גלימא נגידו. קחו טלית ופרסו אותה שם להיות מחיצה: **אהדרינהו רב לאפיה.** דקסבר אסור לטלטל הסדין שבתוכה: **שקולי המייניה וקטרו בה.** קחו אבנטו וקשרו בו את הטלית למחיצה:

אתמר:

כותל שבין שתי חצירות שנפל,

רב אמר:

אין מטלטלין בו, אלא בארבע אמות.

ושמואל אמר:

צד, א זה מטלטל עד עיקר מחיצה, וזה מטלטל עד עיקר מחיצה.

והא דרב לאו בפירוש אתמר, אלא מפלגא אתמר.

דרב ושמואל הוה יתבי בההוא חצר, נפל גודא דביני ביני,

אמר להו שמואל: שקולו גלימא, נגידו בה.

אהדרינהו רב לאפיה.

אמר להו שמואל: אי קפיד אבא, שקולו הימניה וקטרו בה.

ולשמואל, למה לי הא?

הא אמר: זה מטלטל עד עיקר מחיצה וזה מטלטל עד עיקר מחיצה!

שמואל עביד לצניעותא בעלמא.

ורב, אי סבירא ליה דאסיר, לימא ליה!

אתריה דשמואל הוה.

אי הכי, מאי טעמא אהדרינהו לאפיה?

דלא נימרו בשמואל סבירא ליה, והדר ביה משמעתייה.

א, צד, 366.

רפ"י

מתני'

חצר שנפרצה לרה"ר. במלואה או יותר מעשר:
חייב. דרה"ר הוא ובגמרא קא בעי לה:
פטור. אבל מותר לכתחלה לא אפי' תוך ארבע אמות דלאו רה"ר היא אלא כרמלית היא והוא הדין נמי מתוכה לרה"ר:

גמ'

שברו דרך לעצמן. בשדה אחת:

מה שברו ברו. ואינו רשאי לגודרה אלמא קנו לה:
שאבדה להן דרך באותו שדה. שהיה להן דרך בו ואינו יודע אי בצפונה אי בדרומו ובררו להן אחת מן הרוחות:

וכי תימא הכא נמי כשאבדה להן הדרך באותה חצר. שאין מקום המחיצה ניכר ובני רה"ר מרחיבין רה"ר לתוכה במקצת ואמרו שעד כאן היה רשותן וכי אמר ר"א רה"ר היא באותו מקום מחיצה קאמר שאלו עוררין עליו:

והאמר רבי חנינא עד מקום מחיצות מחלוקת. דמשמע כל החצר כולה עד מקום המחיצה היו חכמים עושין אותה כרמלית אבל במקום מחיצה מודו מכלל דר"א משוי ליה לכרמליה רה"ר:

ואיבעית אימא. לעולם בשמקומות מחיצות ניכרות ואפילו הכי משוי ליה ר"א למקום מחיצה רה"ר דקא סבר צידי רה"ר כרה"ר דמו:

הני מילי היכא דאיכא חיפופי. סתם צידי רה"ר איכא חיפופי נועצין יתדות אבנים גדולות סמוך לכותל שלא יזיקוהו קרונות וההוא אור שביניהם לכותל קרי צידי רשות הרבים ובההוא הוה אמינא הוא דפליגי רבנן ואמרו לאו רשות הרבים הוא ואסור לטלטל מתוכו לרשות הרבים משום דאיכא הפסק ולא עיילי בהא רבים. להדיא אבל הכא אימא מודו ליה:

והא מתוכה. לרשות היחיד קאמר ר"א חייב אלמא כולה חצר רה"ר משוי ליה:

אידי דאמרי רבנן מתוכה כו'. ואנן פרכינן לרבנן אמאי נקטי מתוכה הא רבי אליעזר בתוכה מודה דכרמלית היא דמקום מחיצה הוא דקא משוי רה"ר:

משנה

חצר שנפרצה לרשות הרבים, המכניס מתוכה לרשות היחיד או מרשות היחיד לתוכה - חייב, דברי רבי אליעזר.
וחכמים אומרים:
מתוכה לרשות הרבים או מרשות הרבים לתוכה - פטור, מפני שהיא ככרמלית.

גמרא

ורבי אליעזר, משום דנפרצה לרשות הרבים, הויא לה רשות הרבים!?

אין,

רבי אליעזר לטעמיה,

דתניא:

"רבי יהודה אומר משום רבי אליעזר: רבים שברו דרך לעצמם, מה שברו ברו.

איני?!

והאמר רב גידל אומר רב:

והוא שאבדה להן דרך באותו שדה!

וכי תימא: הכא נמי, כגון שאבדה להן דרך באותה חצר,

והאמר רבי חנינא:

עד מקום מחיצה מחלוקת.

אימא:

על מקום מחיצה מחלוקת.

ואיבעית אימא:

בצידי רשות הרבים קמיפלגי,

דרבי אליעזר סבר: צידי רשות הרבים כרשות הרבים דמו,

ורבנן סברי: צידי רשות הרבים לאו כרשות הרבים דמו.

ולפלוג בצידי רשות הרבים דעלמא!

אי אפליגו בצידי רשות הרבים דעלמא,

הנה אמרינן: כי פליגי רבנן עליה דרבי אליעזר,

הני מילי היכא דאיכא חיפופי,

אבל היכא דליכא חיפופי, אימא מודו ליה,

קא משמע לן.

והא "מתוכה" קאמר!

אידי דאמור רבנן "מתוכה", אומר איהו נמי "מתוכה".

ורבנן?

אמר רבי אליעזר צידי רשות הרבים, ומדהדרו ליה אינהו "מתוכה"?

רס"י

הכי קאמרי ליה רבנו לרבי אליעזר:
מי לא קא מודית לן היכא דטלטל מתוכה לרשות הרבים,
ומרשות הרבים לתוכה דפטור מפני שהיא כרמלית!
'צידדי נמי לא שנא.

ורבי אליעזר?

התם - לא קא דרסי לה רבים,
הכא - קא דרסי לה רבים.

367. צד, א - צה, א

כ"י

מְשָׁנָה

חָצֵר שֶׁנִּפְרָצָה לְרֵשׁוֹת הָרַבִּים מִשְׁתֵּי רוּחוֹתֶיהָ,
וְכֹן בֵּית שֶׁנִּפְרָץ מִשְׁתֵּי רוּחוֹתָיו,
וְכֹן מְבוּי שֶׁנִּטְלוּ קוֹרוֹתָיו אוֹ לְחִיּוֹ -
מוֹתְרִים בְּאוֹתוֹ שֶׁבֵּת,
וְאַסוּרִים לְעֵתִיד לְבֹא,
דְּבָרֵי רַבִּי יְהוּדָה.
רַבִּי יוֹסִי אוֹמֵר:
אִם מוֹתְרִין לְאוֹתוֹ שֶׁבֵּת - מוֹתְרִין לְעֵתִיד לְבֹא,
וְאִם אֲסוּרִין לְעֵתִיד לְבֹא - אֲסוּרִין לְאוֹתוֹ שֶׁבֵּת.

מתני' חצר שנפרצה. בשבת לרשות הרבים: מותרין לאותה שבת. הואיל והותר למקצתה: שניטלה קורתו או לחייו גרסינן: לעתיד לבא. לשבת הבאה: אם מותרין כו'. בגמרא מפרש דרבי יוסי מחמיר והכי קאמר כשם שאסורין לעתיד לבא כך אסורין היום:

גמ' במאי עסקינן. דאצטריך ליה למנקט משתי רוחותיו: אילימא בעשר. ומשום הכי מרוח אחת לא דאמרינן פתחא הוא:

משתי רוחותיו נימא נמי פתחא הוא. דקא סלקא דעתיה משתי רוחות זו כנגד זו קאמר כגון מזרח ומערב:

כגון שנפרצה. בה פרצה אחת שתופסת בשתי רוחותיה דהיינו בקרן זוית:

דפיתחא בקרן זוית לא עבדי. דלאו אורחיה הוא:

משתי רוחות נמי וכו'. אכתי סלקא דעתיה שתי רוחות ממש: אמרי בי רב. הא נמי בקרן זוית אע"ג דבעשר אוקימנא לא אמרינן פתחא הוא דפתחא בקרן זוית לא עבידי ומשום פי תקרה נמי לא כגון שקירוי באלכסון בשפוע כגון גגין שלנו דליכא פה דהיינו כעין ארזילא דאמרינן בעושינן פסין (לעיל דף כה:):

ושמואל אמר מתניתין אפילו ביתר מעשר. ולא מיתנא ליה אלא בשתי רוחות כדמפרש ואזיל ואחצר קא מהדר שמואל:

משום בית. דלא אפשר ברוח אחת משום פי תקרה יורד וסותם:

ותו מי אית ליה לשמואל פי תקרה יורד וסותם. דמוקמינן לה מתני' ביותר מעשר וקאמר דבית לא מתסר והאמר שמואל בריש פרקין באכסדרה בבקעה דאין מטלטלין בה אלא בארבע אמות:

גְּמָרָא

בְּמַאי עֲסָקִינָן?
אִילִימָא: בְּעֵשֶׂר? מַאי שְׁנָא מְרוּחַ אַחַת דְּאָמַר פִּיתְחָא הוּא, מִשְׁתֵּי רוּחוֹת נְמִי פִיתְחָא הוּא!
אֶלָּא בֵּיתָר מְעֵשֶׂר,
אִי הָכִי, אֶפִּילוּ מְרוּחַ אַחַת נְמִי!

אָמַר רַב:

לְעוֹלָם בְּעֵשֶׂר,

צד, ב

וְכַגוּן שֶׁנִּפְרָצָה בְּקֶרֶן זְוִית.
דְּפִיתְחָא בְּקֶרֶן זְוִית לֹא עָבְדֵי אִינְשֵׁי.

"וְכֹן בֵּית שֶׁנִּפְרָץ מִשְׁתֵּי רוּחוֹתָיו".

מאי שנא מרוח אחת דאמרינן: 'פי תקרה יורד וסותם',
משתי רוחות נמי לימא: 'פי תקרה יורד וסותם'!

אָמַר רַבִּי רַב מִשְׁמִיָּה דְרַב:

כַּגוּן שֶׁנִּפְרָץ בְּקֶרֶן זְוִית.

וְקִירוֹי בְּאַלְכֶסוֹן,

דְּלִיפָא לְמִימַר: 'פִּי תִקְרָה יוֹרֵד וְסוֹתֵם'.

וְשִׁמוּאֵל אָמַר:

אֶפִּילוּ בֵּיתָר מְעֵשֶׂר.

אִי הָכִי, מְרוּחַ אַחַת נְמִי!

מִשׁוּם "בֵּית".

וּבֵית גּוֹפִיָּה תִקְשֵׁי,

מאי שנא מרוח אחת, דאמרינן: 'פי תקרה יורד וסותם',
משתי רוחות נמי נימא: 'פי תקרה יורד וסותם'!

ותו:

מִי אֵית לִיה לְשִׁמוּאֵל: 'פִּי תִקְרָה יוֹרֵד וְסוֹתֵם'!?

וְהָא אֲתָמַר:

אֲכַסְדְּרָה בְּבִקְעָה,

רַב אָמַר:

רָס"י

כי לית ליה בארבע. במקום שצריך לעשות ארבע מחיצות בסתימת פי תקרה יורד וסותם כגון אכסדרה:

אבל בשלש. דאי היתה בה מחיצה כהלכתה ופי תקרה לשלש מחיצות מכשיר:

מ"מ קשיא. שתי רוחות אמאי לא אמרינן פי תקרה יורד וסותם ושמואל לא מצי מוקי בקירוי אלכסון דא"כ ברוח אחת נמי תתסר הואיל דיותר מעשר:

כדאמרי בי רב. דהאי שתי רוחות קרן זוית קאמר:

וקירוי. נמי אף ע"ג דלא איירי ביה מתניתין מבעי ליה לאוקומי שאינו כשאר תקרות אלא משופע לדידי נמי האי שתי רוחות חדא קרן זוית הוא וכגון שנפרץ זה הכותל מן הקירוי על פני כל הפרצה סמוך לה במזרח ובצפון חמש אמות לכאן ברוחב ד' אמות וחמש אמות ועוד לכאן ברוחב ארבע נמצאו כאן ארבע פיות שצריך לסתום פי תקרה בחמש אמות למזרח וחמש ועוד לצפון הרי שתי סתימות ועכשיו נמצאו סתימות הללו נמשכות לפנים בחלל הבית מרוחקות ממקום המחיצה ד' לכאן וד' לכאן וצריך לסתום פי תקרה ארבע בשפת מקצוע פרצת הקירוי המזרחי בדרומה משפת המזרחי ולכותל וכן ארבע בשפת מקצוע פרצת הצפונית לשון קצר שנפרץ בקרן זוית וקירוי נפרץ בארבע ברוחב לפנים למזרח וכן לצפון ואורך פרצת הקירוי חמש אמות לכאן וחמש אמות ועוד לכאן כמדת פרצת הכותל שיש כאן ארבע פיות תקרה אחת למזרח חמש אמות ארכה ואחת אורך ארבע סמוך לה בדרום ועוד אחת לנגד פרצת כותל הצפוני חמש אמות ארכה ואחת סמוך לה ארכה (ארבע) במקצוע מזרחית ובארבע לית לשמואל פי תקרה יורד וסותם:

ה"ג שמואל לא אמר כרב אלכסון לא קתני. להכי לא אוקמא שמואל בעשר ובקירוי שלם כרב דבית קתני שתמא וכל הבתים קירויין חלקין ולא באלכסון הלכך. נהי נמי דפתחא לא הוי בקרן זוית נסתמה פי תקרה בשתי רוחות אבל פרצת הקירוי איכא למימר דקתני בית שנפרץ בית וקירוי עמו קאמר ובשתי רוחות כגון קרן זוית אצטריכא ליה דאי ברוח אחת אפילו נפחת הקירוי בד' רוחב כנגד כל הפרצה דהיינו אורך יותר מעשר אין כאן אלא שלש פי תקרה אחת ארוך ושנים קצרים ובשלש אית ליה יורד וסותם:

ורב לא אמר כשמואל. דא"כ דנפרץ הקירוי עמהן ויש כאן ארבע פיות אפילו הכי איכא למימר בכלהו יורד וסותם דהכי סבירא ליה באכסדרה בבקעה:

בעשר כולי. עלמא לא פליגי. דבלאו סתימת פי תקרה נמי פתחים הם:

קורה ארבעה מתיר בחורבה. חורבה הפרוצה ברשות הרבים ונאסרה בטלטול ויש בה קורה ראשיה נתונים על שני יתידות מותר לטלטל תחתיה דארבע פיותיה יורדין וסותמין ב' בצדה וב' בראשיה:

מותר לטלטל בכולה.

ושמואל אומר:

אין מטלטלין בה, אלא בארבע אמות!

הא לא קשיא,

כי לית ליה בארבע,

אבל בשלש - אית ליה.

מפל מקום קשיא!

כדאמרי בי רב משמיה דרב:

כגון שנפרץ בקרן זוית וקירוי באלכסון,

הכא נמי, כגון שנפרץ בקרן זוית וקירוי בארבע.

שמואל לא אמר כרב - 'אלכסון' לא קתני!

ורב לא אמר כשמואל - אם כן הויא ליה אכסדרה!

ורב לטעמיה, דאמר: אכסדרה מותר לטלטל בכולה.

דאיתמר:

אכסדרה בבקעה:

רב אמר:

מותר לטלטל כולה.

ושמואל אומר:

אין מטלטלין בה אלא בארבע אמות.

"רב אמר: מותר לטלטל בכולה" - אמרינן: 'פי תקרה יורד וסותם'.

"ושמואל אומר: אין מטלטלין בה אלא בארבע אמות" - לא אמרינן: 'פי תקרה יורד וסותם'.

בעשר - כולי עלמא לא פליגי.

כי פליגי ביתר מעשר.

ואיכא דאמרי:

ביתר - כולי עלמא לא פליגי,

כי פליגי בעשר.

והא דאמר רב יהודה:

א,הא קורה ארבעה - מתיר בחורבה.

ורב נחמן אמר רבה בר אבוח:

קורה ארבעה - מתיר במים.

מני?

להך לישנא דאמרת בעשר - לא פליגי בעשר, ודברי הפל.

להך לישנא דאמרת בעשר פליגי כרב.

לימא אבני ורבא בפלוגתא דרב ושמואל קמיפליגי,

דאיתמר:

סיפך על גבי אכסדרה:

רס"י

שיש לה פצימין. עמודין קבועין במחיצותיה פחות מג':
אליבא דשמואל כ"ע לא פליגי. כלומר ודאי כדקאמרת אביי כרב ולא כשמואל דמודה אביי דלשמואל פסולה דכיון דבאכסדרה דהנך פיות תקרה לאכסדרה נעשו ואפי"ה אסר בטלטול שבת כ"ש דלא מהני לענין סוכה דלא לסוכה עבידי:
כי פליגי אליבא דרב. כלומר הא דאמר רבא כשמואל ולא כרב לא היא דרבא נמי כרב אמרה למילתיה ואמר לך ע"כ לא קא שרי רב לענין שבת:
אלא דהני מחיצות. פי' אותן הקורות הנתונים על ארבעה עמודים דאינהו פי תקרה לאכסדרה עבידי:
לאו לסוכה. לשם סוכה אע"ג דלא בעי מחיצות לשמן כולי האי מיהא לא מקילינן:

שׁיִישׁ לָהּ פְּצִימִין - כְּשִׁירָה,
 אִין לָהּ פְּצִימִין -
אבׁי אָמַר: כְּשִׁירָה,
וְרַבָּא אָמַר: פְּסוּלָה.

"אבׁי אָמַר: כְּשִׁירָה" - אָמַר: 'פִּי תִקְרָה יוֹרֵד וְסוֹתִם'.
"וְרַבָּא אָמַר פְּסוּלָה" - לֹא אָמַר: 'פִּי תִקְרָה יוֹרֵד וְסוֹתִם'.

לִימָא אבׁי כְּרַב, וְרַבָּא כְּשִׁמוּאֵל?

אֵלִיבָא דְשִׁמוּאֵל כּוּלֵי עֲלָמָא לֹא פְּלִיגִי.
 כִּי פְּלִיגִי אֵלִיבָא דְרַב,
אבׁי - כְּרַב.

וְרַבָּא - עַד קָאן לֹא קָאמַר רַב הֵתִם, אֵלָא דְהֵגִי מְחִיצוֹת לְאֲכַסְדְּרָה עֲבִידִי.
 אָבֵל הֵכָא, דְהֵגִי מְחִיצוֹת לְאוּ לְסוּכָה עֲבִידִי - לֹא.

רש"י

368. צה, א

"רבי יוסי אומר: אם מותרין [לאותו שבת - מותרין לעתיד לבא,
ואם אסורין לעתיד לבא - אסורין לאותו שבת]."

איבעיא להו:
רבי יוסי לאסור, או להתיר?

אמר רב ששת:
לאסור.

וכן אמר רבי יוחנן:
לאסור.

תניא נמי הכי:
"אמר רבי יוסי:
נשם שאסורין לעתיד לבא - כך אסורין לאותו שבת."

369. צה, א

רפ"י

במה דברים אמורים. דצריך להודיע בפרק חלון: **ערוכי חצירות.** לעולם הוא זכות להן אבל עירובי תחומין פעמים שהוא חוב שמפסידין לרוח שכנגדה: **נפרצה לכתמלית.** שרי כר' יהודה דאי נמי אתי לאפוקי לבר לאו איסורא דאורייתא איכא:

איתמר:

רב חייא בר יוסף אומר:
הלכה כרבי יוסי.
ושמואל אומר:
הלכה כרבי יהודה.

ומי אמר שמואל הכי?!
והתנן:

"אמר רבי יהודה:

במה דברים אמורים:

בעירובי תחומין.

אבל בעירובי חצירות - מערבין בין לדעת בין שלא לדעת,

לפי שזכין לאדם שלא בפניו,

ואין חבין שלא בפניו" (פא:).

ואמר רב יהודה אומר שמואל:

הלכה כרבי יהודה.

ולא עוד, אלא:

כל מקום שישנה רבי יהודה בעירובין הלכה כמותו.

ואמר ליה רב חנא בגדתא לרב יהודה:

אמר שמואל, אפילו במבוי שניטל קורתו או לחייו?

ואמר ליה: בעירובין אמרת לך, ולא במחיצות!

אמר רב ענן:

לדידי מיפרא לי מניה דשמואל:

כאן - שנפרצה לכתמלית,

כאן - שנפרצה לרשות הרבים.

370. צה, א

רש"י

מתני'

על גבי שני בתים. והם בשני צידי רה"ר מטלטלין תחת העלייה דפי תקרה מכאן ומכאן יורד וסותם:

וכן גשרים המפולשים. יש להם מחיצות מלמטה בשני הצדדים:

מערבין למבוי המפולש. הואיל ואיכא שתי מחיצות:

גמ'

דאורייתא. הלכה למשה מסיני כדאמרין בפ"ק (דף ד.) שיעורין חציצין ומחיצות הלכה למשה מסיני והרי יש כאן ב' מחיצות משני הבתים דאי לאו משום פי תקרה לא הוה שרי:

יתר על כן וכו'. רישא דברייתא אחד חלון שבין שני בתים ואחד חלון שבין שתי חצירות וגשרים ונפשות ורה"ר המקורה מטלטלין תחתיהן בשבת דברי ר' יהודה יתר על כן אמר רבי יהודה דאפילו רה"ר גמורה ואין שם תקרה למימר יורד וסותם שרי בשתי מחיצות של שני צידי רה"ר:

מההיא אין. מצית למשמע דשתי מחיצות דאורייתא אבל ממתני' לא שמעינן לה דטעמא משום סתימת פי תקרה הוא:

מתני' נמי דייקא. דאית ליה לרבי יהודה שתי מחיצות דאורייתא:

אי אמרת בשלמא. טעמיה דר' יהודה דקמייתא משום דשתי מחיצות דאורייתא היינו דקתני ועוד זו דמשמע ועוד זו אע"ג דליכא פי תקרה מתיר ר' יהודה משום האי טעמא אלא אי אמרת טעמיה בקמייתא משום פי תקרה מאי ועוד הא במבוי ליכא פי תקרה לשון אחר מתני' נמי דייקא כרבה דטעמא דקמייתא משום פי תקרה הוא וה"ג אא"ב דטעמא דר"י בקמייתא משום דקסבר פי תקרה יורד וסותם ובתרייתא משום שתי מחיצות היינו דקתני ועוד זו מתיר רבי יהודה ואע"ג דליכא פי תקרה משום שתי מחיצות אלא אי אמרת קמייתא נמי משום שתי מחיצות מאי ועוד היא היא ופשיטא דמערבין ראשון שמעתי ואית דגרסי כלישנא בתרא ומסתברא כוותייהו:

משנה

הבונה עליה על גבי שני בתים.

וכן גשרים המפולשים -

מטלטלין תחתיהן בשבת.

דברי רבי יהודה.

וחכמים אוסרין.

ועוד אמר רבי יהודה:

מערבין למבוי המפולש.

וחכמים אוסרין.

גמרא

אמר רבה:

לא תימא היינו טעמא דרבי יהודה, משום דקא סבר: שתי מחיצות דאורייתא, אלא משום דקסבר: 'פי תקרה יורד וסותם'.

איתביה אביי:

"יתר על כן אמר רבי יהודה:

מי שיש לו שני בתים משני צידי רשות הרבים -

עושה לחי מבאן, ולחי מבאן, ונושא ונותן באמצע.

אמרו לו: אין מערבין רשות הרבים בכך!"

אמר להו:

מההיא - אין,

מהא - ליכא למשמע מינה.

אמר רב אשי:

מתניתין נמי דיקא.

מדקתני:

"ועוד אמר רבי יהודה:

מערבין במבוי המפולש,

וחכמים אוסרין."

אי אמרת בשלמא: משום דקא סבר: 'פי תקרה יורד וסותם' - היינו דקתני "ועוד", אלא אי אמרת: משום דקא סבר: 'שתי מחיצות דאורייתא' - מאי "ועוד"!!

שמע מינה.

הדרן עלך כל גות